

1. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmetini nə təşkil edir?

- √ obyektiv iqtisadi qanunlar
- torpaq islahatı
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- istehsalın proqnozlaşdırılması
- iqtisadi islahatlar

2. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsinin metodoloji əsaslarını nə təşkil edir?

- xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu
- iqtisadi hadisələr və proseslər, başqa hadisələr və proseslərlə birgə, əlaqəli şəkildə məhsuldar qüvvələrin, istehsal münasibətlərinin inkişaf səviyyəsi ilə bağlı, daim inkişaf vəziyyətində, kəmiyyət dəyişikliklərindən keyfiyyət dəyişikliklərinə keçid baxımını
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin hərtərəfli inkişafını
- xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu
- √ aqrar sahədə məhsuldar qüvvələrin sürətlə inkişafını təmin edə bilən iqtisadi mexanizminin ahəngdar işinin və buna təminat verə biləcək təşkilat quruluşunu yaratmaq yolunun nəzəri və əsaslandırılmış məsələlərini

3. Aqrar iqtisadiyyat qarşısında hansı vəzifələr durur?

- ölkə əhalisinin ərzaq və ekoloji təminatını həyata keçirmək
- yerlərdə mövcud potensialdan səmərəli istifadə etmək, emal müəssisələrini xammal regionlarına yaxşılaşdırmaq yolu ilə məşğulluq probleminin yaxşılaşdırılması
- xarici investisiyaların aqrar bölmənin sahələrinə cəlb edilməsi
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı və emalı üçün zəruri sayılan infrastrukturunu yaratmaq
- √ bunların hamısı

4. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin tədqiqat obyektini nədir?

- √ fərdi sahibkarlar, ailə, kəndli (fermer) təsərrüfatları, kənd təsərrüfatı istehsal kooperativləri, səhmdar cəmiyyətləri və s.
- istehsal-istehlak əlaqələri
- bunların hamısı
- dövlət müəssisələri, bələdiyyənin nəzdində olan torpaqlar, onlardan istifadənin qaydaları və s.
- sosial-iqtisadi inkişaf, qanunvericilik aktları və s.

5. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi fənninin neçə əsas öyrənilmə metodları var?

- 5
- √ 9
- 8
- 6
- 10

6. Aqrar sferada sahibkarların fəaliyyətini stimullaşdırmaq məqsədilə 23 yanvar 2007-ci ildə hansı sərəncam qəbul olunmuşdur?

- Kənd təsərrüfatı istehsalçılarının torpaq vergisi istisna olmaqla, qalan vergilərdən azad olunması
- Sahibkarlıq haqqında
- √ Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının dövlət dəstəyi haqqında
- Torpaq islahatı haqqında
- Aqrar islahatlar haqqında

7. Aqrar sfera nə sahəsidir?

- istehlak
- infrastruktur
- satış
- tədarük

√ istehsal

8. Bazar iqtisadiyyatına keçidlə əlaqədar aqrar sferanın qarşısında duran vəzifələrə nələr aid edilir?

- √ əkin sahəsinin 2,0 milyon ha çatdırılması
- suvarma sistemlərinin yaxşılaşdırılması
  - çayçılığın inkişafı
  - irriqasiya işlərinin aparılması
  - torpaqların melorasiyası

9. Aqrar sferada istehsal ehtiyatına nələr daxildir?

- su fondu
- √ bunların hamısı
- torpaq fondu
  - meşə fondu
  - əmək ehtiyatları

10. Aqrar bölmədə induksiya metodu vasitəsi ilə nə öyrənilir?

- sosial məsələlərin həll edilməsini
- √ hadisələrin bütövlükdə öyrənilməsi
- problemlərin işlənməsini
  - iqtisadi məsələlərin həll edilməsini
  - hadisələrin aşkarlanmasını

11. Aqrar sferada statistik məlumatların işlənməsi və ümumiləşdirilməsi nə ilə nəticələnir?

- qrafik üsulunun qurulması ilə
  - problemin öyrənilməsi ilə
  - iqtisadi müqayisə ilə
- √ nəticənin təhlil yolu ilə
- təhlildən istifadəyə edilməsi ilə

12. Aqrar sferada statistik metod hansı formada təzahür edir?

- √ müşahidə formasında
- qərarların qəbulunda
  - gəlirlərin bölgüsündə
  - istehsalın təşkilində
  - məlumatların işlənməsində

13. Aqrar sferanın öyrənilməsində normativ metoddan istifadənin məqsədi nədir?

- iqtisadi münbitliyi artırmaq
  - istehsala xidmət
  - şoranlaşmanın qarşısını almaq
  - təbii münbitliyi qorumaq
- √ proqnozların işlənməsi

14. ÜDM-da aqrar sferanın xüsusi cəkisi neçə faizi təşkil edir?

- 46,5 %-dən çoxunu
  - 3,5 %-dən çox hissəsini
- √ 5,7 %-ə qədərini
- 13,3 %-dən çoxunu
  - 19,7 %-ə qədərini

15. Ərzaq təminatı ilə bağlı risklərin idarə olunması sahəsində hansı tədbirlərin görülməsi lazımdır?

- ✓ fəvqəladə vəziyyətə hazırlıqla bağlı ərzaq ehtiyatlarının yaradılmasına dair qanunvericilik bazasının hazırlanması; əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi; fəvqəladə halların qarşısının alınması məqsədilə çevik mexanizmin yaradılması
- iqtisadiyyatın sahəvi və regional baxımdan tarazlı inkişafının təmin edilməsi; real sektorun inkişafına stimullaşdırıcı təsir göstərən pul və fiskal siyasətin həyata keçirilməsi; ərzaq istehsalının artırılmasınınin həvəsləndirilməsinə yönəldilmiş vergi siyasətinin həyata keçirilməsi
- kənd təsərrüfatı və ərzaq məhsulları istehsalı sahəsində birliklərin, assosiasiyaların, kooperativlərin yaradılmasınınin dəstəklənməsi; biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması, bazara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi; haqlı rəqabət mühitinin inkişaf etdirilməsi, inhisarçı təsərrüfat subyektləri tərəfindən sui-istifadə hallarının qarşısının alınması
- fermerlərə subsidiyaların verilməsi, onların texnika, gübrə və kimyəvi vasitələrlə təminatının yaxşılaşdırılması tədbirlərinin davam etdirilməsi; kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı və emalı müəssisələrinə ayrılan güzəştli kreditlərin həcminin artırılması;
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi

16.

Ümumdünya Ticarət Təşkilatının tələbləri nəzərə alınmaqla, daxili ərzaq bazarının haqsız rəqabətdən qorunması ilə bağlı müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi; inflyasiyanın idarə olunan səviyyədə saxlanılması ilə bağlı qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi; ekoloji tarazlığın və biomüxtəlifliyin qorunması istiqamətində siyasətin davam etdirilməsi; torpaq və sudan istifadənin səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsi və s. dövlət siyasəti istiqamətlərinin hansı sahəsinə aid edilir?

- ✓ dayanıqlı ərzaq təminatının əldə olunması
- bunların heç birinə
- sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması və ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafı
- ərzaq təminatı ilə bağlı risklərin idarə olunması
- əhalinin təhlükəsiz və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin edilməsi

17.

Aran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

- ✓ üzümçülük, quru subtropik meyvəçilik, pambıqçılıq, taxılçılıq, bostançılıq
- maldarlıq, pambıqçılıq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, kartofçuluq
- fəraş tərəvəzçilik, meyvəçilik, bostançılıq, üzümçülük, pambıqçılıq
- taxılçılıq, maldarlıq, tütünçülük, pambıqçılıq, üzümçülük
- pambıqçılıq, kartofçuluq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, bostançılıq

18.

Kənd təsərrüfatına yararlı torpaqların neçə faizi əkinə yararlı sahələrdir?

- ✓ .39
- .4
- .27
- .45
- .5

19.

Aqrar sferada istehsal olunan 1 kq üzümdə nə qədər kallori var?

- 1500-2000 kallori
- 2000-dən çox kallori
- ✓ 700-1200 kallori
- 250-300 kallori
- 390-500 kallori

20.

Aqrar bölmənin hansı sahələrində istehsalın artımında dinamiklik müşahidə edilir?

- ✓ bunların hamısında
- meyvə və giləmeyvə istehsalında
- tərəvəz istehsalında
- kartof istehsalında
- ət və süd istehsalında

21.

Respublikanın aqrar sferasının hansı sahələrində istehsal tələbatı ödəyir?

- ✓ tərəvəzçilik, kartofçuluq
- pambıqçılıq, üzümçülük
- üzümçülük, taxılçılıq

- kartofçuluq, pambıqçılıq
- heyvandarlıq, tərəvəzçilik

22. Aqrar sferada qeyri ərzaq məhsullarına hansı məhsullar daxildir?

- soyudulmuş qida məhsulları
- meyvə və giləmeyvə məhsulları
- √ qidalanmada istifadə olunmayan məhsullar
- emal olunmuş meyvə-tərəvəz
- konservləşdirilmiş ət məhsulları

23. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmeti nəyi öyrənir?

- √ bunların hamısı
- bunların heç birini
- bu sahənin inkişafının spesifik xüsusiyyətlərini və qanunauyğunluqlarını
- iqtisadi qanunların təsir mexanizmini
- iqtisadi qanunların konkret fəaliyyətini

24. Aşağıdakı təriflərin hansı düzdür?

- Statistik metodun köməyi ilə təhlil edilmiş hadisələr ümumiləşdirilir və bunun əsasında öyrənilən məsələ haqqında tam bilik hasil olur
- Eksperimental metod – xüsusidən ümumiyyə doğru, ayrı-ayrı hadisələrin tədqiqindən ümumi nəticə çıxarılmasına doğru gedir
- √ Monoqrafiya metodu vasitəsi ilə ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsulları ümumiləşdirilir
- nduksiya üsulu istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsində tətbiq olunur
- Sintez - iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün tətbiq edilir

25. Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair Dövlət Proqramının qarşısında hansı məsələlər prioritet istiqamət kimi qoyulmuşdur?

- ərzaq məhsulları istehsalını artırmaq
- əhalini təhlükəsiz və keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təmin etmək
- √ bunların hamısı
- ərzaq təminatı sisteminin institusional inkişafını həyata keçirmək və sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması
- ərzaq təminatı sahəsində risklərin idarə olunmasının təmin etmək

26. Aqrar sfera hansı ehtiyacları ödəyir?

- əkinçilikdə gübrələrə, toxumlara, yanacaq-sürtkü materiallarına olan tələbatı
- istehsalda xidmət sahələrinə olan ehtiyacı
- qida məhsullarına tələbatı
- heyvandarlığın yemə olan tələbatını
- √ ərzaq məhsullarına və bir sıra sənaye sahələrinin xammala olan tələbatı

27. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi kursu nəyi öyrənir?

- iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını
- √ bunların hamısını
- istehsal-istehlak əlaqələrini
- ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu
- aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri

28. Aqrar sferada özəlləşdirməyə dair dövlət proqramının həyata keçirilməsində əsas məqsəd nədir?

- √ sahibkarlığın üstün inkişafı
- xidmət sahələrinin inkişafı
- dövlət təsərrüfatlarının inkişafı
- çayçılığın inkişafı
- istehsalın həcmünün artırılması

29. Aqrar sferada taxılçılığın inkişafı üçün hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- taxılın məhsuldarlığının azaldılması
- ✓ əkinlərdə taxılın xüsusi çəkisinin 60 %-ə çatdırılması
- əkin sahəsinin azaldılması
- dəmyə əkinçiliyə keçilməsi
- meşə massivlərinin salınması

30. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi elminin predmetini nə təşkil edir?

- sahibkarlıq fəaliyyəti
- istehsalın proqnozlaşdırılması
- ✓ obyektiv iqtisadi qanunlar
- iqtisadi islahatlar
- torpaq islahatı

31. Aqrar sfera respublika iqtisadiyyatının hansı sahəsini özündə birləşdirir?

- yalnız kənd təsərrüfatını
- meşə təsərrüfatını
- ictimai münasibətləri
- ✓ kənd və meşə təsərrüfatı, emalı, xidmət
- təsərrüfatçılıq formalarını

32. Aqrar sferada müşahidənin aparılması nə ilə nəticələnir?

- məlumatların işlənməsi
- istehsalın ekstensiv inkişafı
- istehsalın təmərküzləşməsi
- ✓ məlumatların işlənməsi və sistemləşdirilməsi
- məlumatların sistemləşdirilməsi

33. Aqrar sferada təhlil metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- ✓ optimal variantın seçilməsi
- məhsul artımının təmin edilməsi
- suvarma sisteminin yaxşılaşdırılması
- ətraf mühitin mühafizəsi
- istehsala xidmətin təşkili

34. İqtisadiyyatın dayanaqlı sahəsi hansıdır?

- ✓ kənd təsərrüfatı
- ticarət
- tikinti
- sənaye
- meşə təsərrüfatı

35. Aqrar sferanın əsas məqsədi nədir?

- torpaqdan istifadənin yaxşılaşdırılması
- ətraf mühitin mühafizəsi
- torpağın eroziyadan qorunması
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı
- ✓ ərzaq təhlükəsizliyinin təmini

36. Aqrar sahədə sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafında dövlət hansı əsas funksiyaları yerinə yetirir?

- sahibkarlıq fəaliyyətinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi, xüsusi mülkiyyətə və sahibkarlığa əsaslanan müxtəlif təsərrüfatçılıq formalarının inkişafı, məhsul istehsalçıları ilə məhsul istehlakçıları arasındakı iqtisadi əlaqə və münasibətlərin səmərəli qurulması

- hər bir regionda mövcud sərvətlərdən, istehsal ehtiyatlarından, maliyyə vəsaitindən səmərəli istifadəyə nail olunması, əhəlinin məşğulluğunun artırılması, işsizliyin azaldılması
- dövlətin prioritet strateji maraqlarının təmin edilməsi, məhsul istehsalının artım dinamikasının gözlənilməsi, məhsulların tədarükü, daşınması, emal, satışı, saxlanması proseslərinin düzgün əlaqələndirilməsi
- iqtisadi mexanizmin təkmilləşdirilməsi, maliyyə-kredit, vergi, sosial sığortanın səmərəli qurulması, istehsal xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, istehsalın stimullaşdırılması amillərindən səmərəli istifadə olunması, aqrar bazarın fəaliyyətinin genişləndirilməsi
- ✓ təşkilati-hüquqi, nəzarət, koordinasiya, makroiqtisadi tənzimlənmə, sahibkarlıq fəaliyyətinin stimullaşdırılması

37. Dövlətin müasir aqrar siyasəti nəyə xidmət edir?

- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılmasına
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqinə
- ✓ aqrar bazarın düzgün formalaşmasına və səmərəli fəaliyyət göstərməsinə yönəldilməklə yanaşı, həmdə aqrar sferanın istehsal-iqtisadi fəaliyyətinin, təsərrüfat-maliyyə nəticələrinin yaxşılaşdırılmasına, bu sahədə mövcud olan nöqsanların aradan qaldırılmasına, daha mütərəqqi fəaliyyət formalarından istifadə olunmasına
- fəvqəladə vəziyyətə hazırlıqla bağlı ərzaq ehtiyatlarının yaradılmasına dair qanunvericilik bazasının hazırlanması; əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi; fəvqəladə halların qarşısının alınması məqsədilə çevik mexanizmin yaradılmasına
- ərzaq istehsalı zəncirinin bütün mərhələlərində müvafiq sahələr üzrə keyfiyyətə nəzarət sisteminin və mexanizminin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsinə

38. Sahibkarlıq fəaliyyətinin spesifik xüsusiyyətlərinə nələr daxildir?

- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin hüquqi, iqtisadi və təşkilati baxımdan dövlət tərəfindən müdafiə olunması
- ✓ bunların hamısı
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması
- elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin davamlı olaraq istehsalda tətbiqi
- istehsal potensialından və onun tərkib elementlərindən səmərəli istifadə edilməsi

39. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətinin növləri hansılardır?

- əməyin təşkili formaları
- ✓ kiçik, orta, iri sahibkarlıq
- dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi
- istehsalın ixtisaslaşması
- təsərrüfatçılıq formaları

40. Sahibkarlıq fəaliyyətinin obyektinə nə daxildir?

- ✓ bazara təklif edilən və istehlak edilən bütün mal və əmtəələr
- firmalar, şirkətlər və digər hüquqi şəxslər
- səhmdar cəmiyyətləri
- kəndli (fermer) təsərrüfatları
- fiziki şəxslər

41. Aqrar sferada aparılan siyasət nəyi təmin etməlidir?

- əhəlinin təminatının pisləşməsi
- köhnə texnologiyanın tətbiqi
- istehsalın tempinin aşağı salınması
- ✓ yerli istehsalçılara üstünlük verilməsi
- ərzaq məhsulları istehsalının azalması

42. Aqrar sferada sahibkarlığın inkişafının sosial-iqtisadi əhəmiyyəti nədədir?

- əhəlinin maddi təminatının pisləşməsində
- çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasında
- ✓ maddi nemətlər bolluğunun yaradılmasında
- istehsalın artımında
- intensiv inkişafın təmin edilməsində

43. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyət imkanlarına görə hansı istiqamətlərə ayrılır?

- √ istehsal sahibkarlığı
- xidmət sahibkarlığı
- maliyyə sahibkarlığı
- ticarət sahibkarlığı
- məsləhət sahibkarlığı

44. Sahibkarlığın əsas formaları:

- dövlət müəssisələri, kəndli (fermer) təsərrüfatları
- kiçik müəssisələr, kollektiv müəssisələr, səhmdar cəmiyyətləri
- ailə təsərrüfatları, istehsal kooperativləri
- səhmdar cəmiyyətləri
- √ fərdi, kollektiv, korporativ

45. Dövlətin aqrar siyasətinin müvəffəqiyyəti:

- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 60-70%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 80%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 40-50%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 60%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 50-60%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 70%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- √ ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 70-80%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 90%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq
- ölkə əhalisinin ərzaq məhsullarına olan tələbatının 80-90%-ni daxili istehsal hesabına təmin etmək, yerli əmtəə istehsalçıların 100%-nin rentabelli fəaliyyət göstərməsinə nail olmaq

46. İqtisadiyyatda sahibkarlıq fəaliyyətinin əsas prinsiplərinə nə şamil edilir?

- √ iqtisadi müstəqillik və sərbəst istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti həyata keçirmək imkanları, fəaliyyətin nəticələrinə görə məsuliyyət, innovasiyaların reallaşdırılması imkanları, maksimum mənfəət əldə etmək məqsədi
- elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin davamlı olaraq istehsala tətbiqi, sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin hüquqi, iqtisadi və təşkilati baxımdan dövlət tərəfindən müdafiə olunması
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması, istehsal potensialından və onun tərkib elementlərindən səmərəli istifadə edilməsi
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində ISO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması; ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi
- iqtisadiyyatın bütün sahələrində geniş təkrar istehsalın bütün mərhələlərində azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması

47. Sahibkarlıq fəaliyyətinin başlıca məqsədi nədir?

- istehsala kömək edən sahələri inkişaf etdirmək
- bunların heç biri
- strateji növ məhsulların istehsalını təmin etmək
- √ maksimum mənfəət əldə etmək
- əhalini istehlak məhsulları ilə təmin etmək

48. Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında Qanun neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 2001
- √ 1992
- 1995
- 2000
- 1997

49. Aqrar sferada çay tikanından tam istifadə ölkəyə nə verə bilər?

- torpağın münbitliyi üçün üzvi gübrə

- √ xəstəliklərin müalicəsi üçün yağ
- yerli yanacaq üçün odun
- tullantı məhsulları
- zəhərli maddələr

50. Aqrar sferada kiçik və orta sahibkarlıq hansı üstünlüklərə malikdir?

- rəqabət mühitinin yaradılmasına
- √ iqtisadiyyatın lazımi çevikliyinə
- istehsalın ixtisaslaşmasına
- istehsalın kooperativləşməsinə
- şəxsi marağın artırılmasına

51. Aqrar sferada sahibkarlığın üçüncü inkişaf mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 1993-1996-cı illəri
- 1996-2000-ci illəri
- 2000-2002-ci illəri
- √ 2002-2010-cu ilə olan dövrü
- 1993-cü ilə qədər olan dövrü

52. Aqrar sferada sahibkarlığın ikinci inkişaf mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 2008-2010-cu illəri
- 2005-2008-ci illəri
- √ 1993-2002-ci illəri
- 1990-1993-cü illəri
- 2002-2005-ci illəri

53. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı və idarə edilməsi kursu:

- aqrar sahədə məhsuldar qüvvələrin sürətlə inkişafını təmin edə bilən iqtisadi mexanizminin ahəngdar işinin və buna təminat verə biləcək təşkilat quruluşunu yaratmaq yolunun nəzəri və əsaslandırılmış məsələlərini özündə əks etdirir
- iqtisadi hadisələr və proseslər, başqa hadisələr və proseslərlə birgə, əlaqəli şəkildə məhsuldar qüvvələrin, istehsal münasibətlərinin inkişaf səviyyəsi ilə bağlı, daim inkişaf vəziyyətində, kəmiyyət dəyişikliklərindən keyfiyyət dəyişikliklərinə keçid baxımından tədqiq edir
- latın sözü olub, torpaq münasibətləri, torpaqla əlaqədar istehsal sahələri və bu sahələr üzrə formalaşan istehsal münasibətlərini əhatə edir
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə edir
- √ xalq təsərrüfatı kompleksinin çox böyük və vacib bir sahəsinin iqtisadi inkişaf qanunauyğunluqlarını, aqrar sfera üzrə formalaşan iqtisadi münasibətləri və hər bir ölkənin iqtisadi-sosial inkişafında bu sahənin yeri və rolunu öyrənir

54. Meliorasiya və irriqasiya tədbirləri aparmaqla respublikada mövcud olan əkin sahəsi neçə milyon hektara çatdırılmalıdır?

- 1,0 mln. hektara
- 3,0 mln. hektara
- 2,5 mln. hektara
- 1,5 mln. hektara
- √ 2,0 mln. hektara

55. Aqrar sferada eksperimental metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- tədqiq olunan proses modelləşdirilir
- √ nəzəriyyənin təcrübədə sınaqdan keçirilməsi, onun dəqiqləşdirilməsi üçün
- təhlil edilmiş hadisələri ümumiləşdirmək üçün
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün
- ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsulları ümumiləşdirilir

56. Aqrar sektorda istehsal olunan ümumi məhsulun neçə faizi fərdi sahibkarlıq, ailə, kəndli və ev təsərrüfatlarının payına düşür?

- 90%-ə qədər
- 85%

- 92%-ə qədər
- 80%
- ✓ 94%-dən çox

57. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aqrar sferanın qarşısında duran əsas vəzifələr hansıdır?

- yerlərdə mövcud potensialdan istifadə
- ✓ bunların hamısı
- ölkə əhalisinin ərzaq və ekoloji təminatı
- emalın xammal ərazilərinə yaxşılaşdırılması
- xarici investisiyaların cəlb edilməsi

58. Aqrar sferada monoqrafiya metodu hansı məqsədlərə xidmət edir?

- ✓ texnologiyanın məhsuldarlığa təsirinə
- proses modelləşdirilməsinə
- iqtisadi artımın təmin edilməsinə
- istehsalın təşkili prinsiplərinə
- həyata keçirilən tədbirlərə

59. Aqrar sferada statistik metod hansı məqsədlərə xidmət edir?

- məlumatların sistemləşdirilməsinə
- ✓ hadisələrin inkişafının xarakterizə edilməsinə
- məlumatların işlənməsinə
- qrafik üsulundan istifadəyə
- müşahidələrin aparılmasına

60. Aqrar sferada balans metodundan hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- melorasiya işinin aparılması
- istehsalı stimullaşdırmaq
- ✓ əmtəələrə tələbatın müəyyən etmək
- istehsala xərcləri azaltmaq
- istehsalın təmərküzləşməsi

61. Aqrar sferanın iqtisadiyyatı nə deməkdir?

- istehsalın əsasıdır
- ✓ ictimai münasibətlərin məcmusudur
- istehsalın ixtisaslaşmasıdır
- iqtisadi qanunlardır
- iqtisadi əlaqədir

62. Aqrar sferanın obyektiv əsasını nə təşkil edir?

- əmək məhsuldarlığı
- ✓ əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- istehsalın təşkili
- əmək haqqı
- məhsulların maya dəyəri

63. Yeyinti sənaye müəssisələrinin xammal ehtiyaclarının necə faizi aqrar sfera hesabına ödənilir?

- 40,0 %-ə qədər
- ✓ 80,0 %-dən çoxu
- 55,6 %-dən çoxu
- 35,6 %-ə qədər
- 60,0 %-dən çoxu

64. Daimi ərzaq təhlükəsizliyi aşağıdakı hansı səbəblərdən baş verə bilər?
- √ Kənd təsərrüfatı və emal sənayesi zəif inkişaf etdikdə, xarici ticarət əlaqələri zamanı satmağa, dəyişməyə milli kənd təsərrüfatı məhsulu olmadıqda
  - Qiymətlər qalxdıqda, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti aşağı olduqda
  - Ölkənin ərzaq təminatı xarici bazardan asılı olduqda beynəlxalq səviyyədə hər hansı qaynar vəziyyət, böhran, ticarət müharibəsi, embarqo, sanksiya qoyulması və s.
  - Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün əlverişli olmayan hava şəraiti (quraqlıq, dolu, sel, tufan və s.) baş verdikdə
  - Müxtəlif səbəblərdən ərzaq qıtlığı yarandıqda
65. Avropada aqrar məhsulların ikinci ən böyük istehsalçısı hansı ölkədir?
- √ Almaniya
  - İngiltərə
  - Belçika
  - İtaliya
  - Fransa
66. Ümumdünya ərzaq şurası hazırladığı sənəddə dörd problem nədir?
- √ ətraf mühitin çirklənməsi
  - qlobal istiləşmə
  - okeanların çirklənməsi
  - kimyəvi maddələrdən istifadə
  - iqlim dəyişiklikləri
67. Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı dünya alimlərinin dördüncü göstəricisi nədən ibarətdir?
- √ çirklənmənin qarşısının alınması
  - ekoloji tarazlığın pozulması
  - ehtiyatlarda səmərəli istifadə
  - torpaqların eroziyası ilə mübarizə
  - yer səthinin çirkləndirilməsi
68. Ərzaq təhlükəsizliyinə dair qəbul edilmiş problemin ikinci amili hansıdır?
- √ əhalinin sürətli artımı
  - istehsalın səviyyəsinin artırılması
  - xəstəlik və müharibələr
  - istehsalın tənzimlənməsi
  - əhali artımının məhdudlaşdırılması
69. Azərbaycanda ərzaq proqramı neçənci ildən həyata keçirilir?
- √ 1996-cı ildən
  - 1994-cü ildən
  - 1995-ci ildən
  - 2000-ci ildən
  - 1993-cü ildən
70. Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinə daxil olan üçüncü ünsür hansıdır?
- √ ərzağın analoji qidalandırıcı tərkibi
  - ərzağın qidalıq səviyyəsinin aşağı düşməsi
  - keyfiyyətsiz məhsul istehsalı
  - istehsalın zəif tənzimlənməsi
  - ərzağın qidalıq səviyyəsi norması
71. Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinə daxil olan ikinci ünsür hansıdır?

- √ ailələrin ərzağı əldə edə bilməsi
- ərzaq bolluğunun yaradılması
- istehsalın həcmının artırılması
- taxıla tələbatın azalması
- cəmiyyətdə ərzaq çatışmamazlığı

72. Aqrar istehsal məfhumu nəyi özündə əks etdirir?

- √ növlər üzrə məhsul istehsalını
- istehsalın səviyyəsini
- istehsalın təmərküzləşməsini
- istehsalın tənzimlənməsini
- torpağın meliorasiyasını

73. Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən mövcudluq aspekti nədir?

- √ keyfiyyət və kəmiyyət baxımından yeməyə yararlı və sağlamlıq üçün təhlükəsiz olan ərzaq məhsullarının fiziki mövcudluğunu nəzərdə tutur
- ərzaq məhsulları kəmiyyət və keyfiyyətcə mövcud olduqda və əldə etmək imkanına malik olduğu hallarda ailə (ev təsərrüfatı) hansı məhsullardan istifadə edilməsinin məqsədəuyğunluğu seçimini edir
- ərzaq məhsullarının istehlak səviyyəsindəki dəyişikliklərin, səhiyyə xidmətləri ilə ölçülən əhalinin qidalanma vəziyyətinin öyrənilməsi
- ev təsərrüfatlarının gəlir və xərclərinin, inflyasiyanın və gəlirlərlə bağlı olaraq ərzaq və digər zəruri məhsulların qiymətlərinin monitorinqi
- ailənin (ev təsərrüfatının) və onların hər üzvünün tam qidalanması məqsədilə tələb edilən ərzaq məhsulları əldə etmək üçün kifayət qədər resurslara malik olmasını nəzərdə tutur

74. Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən aspektlər:

- √ mövcudluq, əldə etmək imkanları, istifadə (istehlak) – sosial-iqtisadi və bioloji
- ekoloji təhlükəsizlik, istehsal və bazar infrastrukturunun inkişafı
- əhalinin minimal gəlir səviyyəsinin aşağı olması, ərzaq idxalından asılılıq səviyyəsi
- bunların heç biri
- istehsal, istehlak, ərzaq məhsulları ilə təmin etmə səviyyəsi

75. Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyini çətinləşdirən xarici amillər hansılardır?

- √ ölkənin ərzaq idxalından və istehsal amillərindən asılılıq səviyyəsi; ölkənin idxal etdiyi qida məhsullarına dünya bazar qiymət konyukturunun təsiri və s.
- ərzaq məhsulları istehsal edən sahələrdə disproporsiyaların mövcudluğu; kənd təsərrüfatı xammalı əsasında işləyən emal sənaye müəssisələrinin inhisarçılığı və s.
- iqtisadiyyatın idarə edilməsinin təşkilati strukturunun bazar prinsiplərinə adaptasiya edilməməsi; ərzaq məhsulları istehsal edən sahələrin maliyyə vəziyyətinin ağırlığı və s.
- istehsalçılardan istehlakçılara qədərki mərhələdə ərzaq məhsulları itkilərinə yol verilməsi; əhalinin minimal gəlir səviyyəsinin aşağı olması və s.
- əkin sahələrinin strukturu və heyvandarlığın yemlə təmin edilmə səviyyəsinin aşağı olması; aqrar sektorun istehsal potensialından istifadənin aşağı olması; istehsal və bazar infrastrukturunun zəif olması və s.

76. Potensial ərzaq qıtlığının yaranma səbəbləri:

- √ Ölkənin ərzaq təminatı xarici bazardan asılı olduqda beynəlxalq səviyyədə hər hansı qaynar vəziyyət, böhran, ticarət müharibəsi, embarqo, sanksiya qoyulması və s.
- Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün əlverişli olmayan hava şəraiti (quraqlıq, dolu, sel, tufan və s.) baş verdikdə
- İnflyasiya baş verdikdə, işsizliklə əlaqədar əhalinin gəlirləri aşağı düşdükdə
- Xarici ticarət əlaqələri zamanı satmağa, dəyişməyə milli kənd təsərrüfatı məhsulu olmadıqda və s.
- Müxtəlif səbəblərdən ərzaq qıtlıq yarandıqda (o cümlədən kənd təsərrüfatında məhsuldarlıq aşağı düşdükdə, yanacaq-enerji resurslarının qiymətinin qalxması və s.)

77. Ərzaq təhlükəsizliyi hansı formada baş verir?

- √ daimi, müvəqqəti, potensial
- daimi, müvəqqəti, dövlət
- regional, dövlət
- regional, dövlət, potensial

- potensial, dövlət

78. İnkişaf etmiş Avropa ölkələrində kooperativlər əsasən hansı istiqamətdə təşkil olunur və fəaliyyət göstərir?

- √ bunların hamısı
- İstehsalçıların maddi-texniki təchizatı
- İstehsalçılara təsərrüfat xidməti
- bunların heç biri
- Kənd təsərrüfatı məhsullarının alınması, emal edilməsi və satılması

79. Ölkədə ərzaq və yeyinti məhsullarının istehsalının səviyyəsi; qida məhsullarının istehsalının iqtisadi cəhətdən sərfəliliyi; qida məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi; ölkə əhalisinin alıcılıq qabiliyyəti; əhalinin gəlirləri və əmək haqqının orta aylıq səviyyəsi; dövlətin ərzaq resursları. Bu faktorlar nəyi şərtləndirir?

- √ ölkənin milli ərzaq müstəqilliyinin təmin edilməsini
- ərzaq təhlükəsizliyinin əsas təminat məsələlərini
- dövlət siyasətinin istiqamətlərini
- milli marağın təmin edilməsini
- ərzaq təhlükəsizliyinə təsir göstərən kompleks daxili və xarici amilləri

80. Ərzaq yönümlü ət və süd məhsullarına tələbatın neçə faizi idxaldan asılı olmuşdur?

- √ 7,8 - 11,7 % səviyyəsində
- 0,2 – 2,3 % səviyyəsində
- 4,7 – 22,5 % səviyyəsində
- 31,9 %-dən yüksək
- 39,1 - 44,3 % səviyyəsində

81. Meyvə və giləmeyvə məhsulları ilə özünü təminatmə səviyyəsi neçə faiz təşkil edir?

- √ 161,4 % səviyyəsində
- 90,0 %-dən çox
- 120-130 % səviyyəsində
- 130,0 % səviyyəsindən aşağı
- 80-90 % arasında

82. Ümumdünya ərzaq şurası hazırladığı sənəddə beş problem nədən ibarətdir?

- √ məhsuldarlığın aşağı düşməsi
- əmək haqqının səviyyəsi
- məhsuldarlığın artması
- infrastrukturun azlığı
- xərclərin artım tempi

83. Ümumdünya ərzaq şurası neçənci ildə yaradılmışdır?

- √ 1974-cü ildə
- 1970-ci ildə
- 1972-ci ildə
- 1980-ci ildə
- 1965-ci ildə

84. Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyi nə ilə bağlıdır?

- √ ərzaq çatışmaması təhlükəsi ilə
- istehsalın təşkili prinsipi ilə
- aqrar sferanın inkişaf səviyyəsi ilə
- torpaqların eroziyası ilə
- ərzaq bolluğu ilə

85. Milli səviyyədə qeyri ərzaq təhlükəsizliyi nədir?
- iqtisadiyyatda inhisarçılıq
  - ərzaq çatışmamazlığı
  - əmtəə istehsalçılarının qorunmaması
  - etibarlı bazarın olması
  - ✓ etibarlı bazarın olmaması
86. Aqrar sferada geniş təkrar istehsalın iki metodu hansılardır?
- ✓ ekstensiv və intensiv inkişaf
  - torpağın özəlləşdirilməsi
  - əmlakın özəlləşdirilməsi
  - ətraf mühitin mühafizəsi
  - istehsalın stimullaşdırılması
87. Aqrar sferanın 5-ci xüsusiyyəti nəyi özündə əks etdirir?
- sahibkarlığın formalaşmasını
  - ✓ işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını
  - əməyin təşkili formalarını
  - məşğulluq səviyyəsini
  - işçi qüvvəsi axınını
88. Aqrar sferada istehsal xüsusiyyətinin mahiyyəti nədədir?
- ✓ mövsümü xarakterli olması
  - ətraf mühitlə bağlılığı
  - istehsalın təşkili
  - külək eroziyasından asılılığı
  - suvarma şəraitindən asılılığı
89. Aqrar iqtisadiyyat məfhumu nəyi özündə birləşdirir?
- torpağın çirklənməsini
  - ✓ torpaqla bağlı münasibətləri
  - torpağın rekultivasiyasını
  - təbiətdən istifadəni
  - istehsalın təşkilini
90. Ərzaq təhlükəsizliyi və tam qidalanmanı xarakterizə edən məsələlər neçə aspektdə qruplaşdırılır?
- 5
  - 3
  - ✓ 4
  - 2
  - 6
91. Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinə təsir göstərən əsas daxili amillərə nə aid edilir?
- ✓ əkin sahələrinin strukturu və heyvandarlığın yemlə təmin edilmə səviyyəsinin aşağı olması; aqrar sektorun istehsal potensialından istifadənin aşağı olması; istehsal və bazar infrastrukturunun zəif olması və s.
  - bunların hamısı
  - qida məhsulları istehsal edən strateji əhəmiyyətli obyektlərin əcnəbi investorların mülkiyyətinə keçməsi; əsas istehsal fondlarının köhnəlmə səviyyəsinin yüksəkliyi
  - coğrafi mövqedən asılı olaraq qonşu ölkələrdən daxil olan su ehtiyatlarından asılılıq; xarici ölkələrlə ərzaq ticarətinin əlverişsiz şərtləri və s.
  - ölkənin ərzaq idxalından və istehsal amillərindən asılılıq səviyyəsi; ölkənin idxal etdiyi qida məhsullarına dünya bazar qiymət konyukturunun təsiri və s.
92. Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının intensivləşdirmə səviyyəsinə görə hansı ölkə Avropada birinci yeri tutur?

- √ Belçika
- Almaniya
- İngiltərə
- Fransa
- İtaliya

93. Azərbaycan Respublikasının ərzaq təhlükəsizliyi Proqramı nə vaxt təsdiq olunmuşdur?

- 2008-ci ildə
- 2009-cu ildə
- √ 2001-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2004-cü ildə

94. Ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı tədqiq edilməsi nəzərdə tutulan üçüncü göstərici nədir?

- təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə
- ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısının alınması
- qıtlığa və aclığa qarşı birgə mübarizə
- əhali artımının tənzimlənməsi
- √ əldə edilən ehtiyatların 200 dəfə artırılması

95. Roma Klubu nda qəbul olunmuş dördüncü amil nədən ibarətdir?

- əkin sahələrindən səmərəli istifadə
- əhali artımının tənzimlənməsi
- √ təbii ehtiyatların tükənməsi
- ətraf mühitin mühafizəsi
- ərzaq bolluğunun yaradılması

96. Roma Klubu nun qəbul olunmuş proqnozlarında üçüncü amilin məğzi nədən ibarətdir?

- √ aclıq və ərzaq çatışmamazlığı
- yeni texnologiyanın tətbiqi
- təbii fəlakətlərin qarşısının alınması
- okean məhsullarından istifadə
- ərzaq bolluğunun yaradılması

97. Dünyanın ərzaq təhlükəsizliyinə dair Roma Klubunda Artım həddi araşdırmalarda hansı amil əsas götürülüb?

- √ 130 ilə cəmiyyətin inkişafının proqnozlaşdırılması
- torpaqlardan təyinatına görə istifadə
- cəmiyyətin inkişafında meyllər
- əhali artımının tənzimlənməsi
- ərzaq məhsulları istehsalı artımı

98. Ailə səviyyəsində ərzaq təhlükəsizliyi nədir?

- ailədə baş verən dəyişikliklər
- istehsalın səviyyəsi
- gəlirlərin çox olması
- √ gəlirlərin kifayət qədər olmaması
- ailənin tərkibinin çoxluğu

99. Əhalinin ərzaq təhlükəsizliyi anlayışına daxil olan ünsürlər hansılardır?

- √ keyfiyyətli ərzaq məhsulunun mövcudluğu
- işçi qüvvəsinin təkrar istehsalı
- ərzaq məhsulları çatışmamazlığı

- istehsalın səviyyəsinin aşağı salınması
- keyfiyyətsiz məhsul istehsalı

100. Bir məfhum kimi ərzaq təhlükəsizliyi nədir?

- səmərəliliyin aşağı düşməsi
- yeni texnologiyanın tətbiqi
- aqrar sferanın inkişafı
- ✓ cəmiyyətin fiziki mövcudluğunun qorunması
- məhsul istehsalının artımı

101. Aqrolizinq ASC nə vaxt yaradılmışdır?

- 2006-cı ildə
- 2009-cu ildə
- ✓ 2004-cü ildə
- 2005-ci ildə
- 2007-ci ildə

102. Respublikanın aqrar sferasının hansı sahələrində istehsal tələbatı ödəyir?

- ✓ tərəvəzçilik, kartofçuluq
- kartofçuluq, pambıqçılıq
- pambıqçılıq, üzümçülük
- üzümçülük, taxılçılıq
- heyvandarlıq, tərəvəzçilik

103. Tarladan süfrəyədək prinsipi nə deməkdir?

- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində İSO standartlarına uyğun keyfiyyətin idarə edilməsi sistemlərinin tətbiqi üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması
- ✓ ərzaq istehsalı zəncirinin bütün mərhələlərində müvafiq sahələr üzrə keyfiyyət nəzarət sisteminin və mexanizminin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi
- əsas ərzaq məhsulları üzrə dövlət ehtiyatının yaradılması və idarə edilməsi
- ərzaq məhsullarının istehsalı sahəsində beynəlxalq təcrübə nəzərə alınmaqla milli standartların hazırlanması və tətbiqi
- ərzaq təhlükəsizliyi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, beynəlxalq NASSR (Təhlükəli amillərin təhlili və kritik nöqtələrə nəzarət) sisteminə keçid üçün normativ hüquqi bazanın yaradılması

104. Ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində aşağıdakı hansı islahatlar həyata keçirilmişdir: 1.bazar iqtisadiyyatı prinsiplərinə uyğun olan qanunvericilik bazası yaradılmış 2.torpaq islahatları həyata keçirilmiş 3.1999-cu ildən etibarən, kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıları torpaq vergisi istisna olmaqla, bütün vergilərdən azad edilmiş

- 2, 3
- 1, 3
- bunların heç biri
- ✓ bunların hamısı
- 1, 2

105. Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

- maldarlıq, pambıqçılıq, üzümçülük
- meyvə-tərəvəzçilik, kartofçuluq, üzümçülük
- meyvəçilik, tütünçülük, fərəş tərəvəzçilik
- ✓ kartofçuluq, üzümçülük, taxılçılıq
- çayçılıq, kartofçuluq, taxılçılıq

106. Kənd təsərrüfatı istehsalçılarının hər birinin, orta hesabla nə qədər torpaq sahəsi var?

- 1.85 ha
- 1.7 ha
- 2.15 ha

- 2.0 ha
- √ 1.92 ha

107. Respublikada iqtisadi aktiv əhalinin neçə faizi aqrar sahədə çalışır?

- 33 %
- √ 39 %
- 27 %
- 40 %
- 25 %

108. Aqrar sferada qeyri-ərzaq məhsullarına hansı məhsullar daxildir?

- soyudulmuş qida məhsulları
- √ qidalanmada istifadə olunmayan məhsullar
- emal olunmuş meyvə-tərəvəz
- meyvə və giləmeyvə məhsulları
- konservləşdirilmiş ət məhsulları

109. Aqrar sferada ərzaq məhsullarına hansılar aid edilir?

- pambıq məhsulu
- emal edilmiş məhsullar
- √ bütün qida məhsulları
- qeyri-ərzaq məhsulları
- tütün, barama məhsulları

110. Aqrar sferada özəl qurumların yaranması nəticəsində neçə ailə fiziki şəxs kimi fəaliyyətə başlamışdır?

- 250 min nəfərdən çox
- 350 min nəfərdən çox
- √ 843 min nəfərdən çox
- 565 min nəfərdən az
- 450 min nəfərə qədər

111. Aqrar sferada 2008-ci ildə iqtisadi artım neçə faiz təşkil etmişdir?

- 20-25 %-ə qədər
- √ 10,0 %-ə qədər
- 0,5 %-dən çox
- 6-8 %-ə qədər
- 3-5 %-ə qədər

112. Aqrar sferanın məhsullarının ilkin emalı nədir?

- maya dəyərinin aşağı salınmasıdır
- √ məhsulların şirəsinin alınması
- məhsulların tədarüküdür
- məhsulların qablaşdırılmasıdır
- keyfiyyətli məhsul istehsalıdır

113. Verginin fiskal funksiyası nədir?

- √ gəlirlərin bir hissəsinin müəyyən olunmuş məqsədlər üçün büdcəyə verilməsi
- büdcə ilə büdcədaxili sistemin arasındakı əlaqələrin tənzimlənməsi
- verginin köməyi ilə milli gəlirin yenidən bölüşdürülməsi
- vergi güzəştlərinin vasitəsilə sosial infrastruktur obyektlərinin saxlanması; bəzi hüquqi və fiziki şəxslərin vergilərdən azad olunması
- vergi güzəştlərinin və sanksiyalarının köməyi ilə texniki proseslərin, kapital qoyuluşları və istehsalın maliyyələşdirilməsinə dair sualların həll olunması

114. Bank krediti nədir?
- ✓ banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
  - kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması
  - kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması
  - satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit
  - ortamüddətli kreditin növlərindən biridir
115. Kreditin ödənilməsi nəyi əks etdirir?
- ✓ ssuda faizi bir tərəfdən borc alanın kreditdən istifadəyə görə ödənişini, əldə edilən mənfəətdən çıxılması, digər tərəfdən bank-kreditorun gəlirini
  - satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsini
  - banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsini
  - kreditləşmə üçün resursların real olması
  - kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı differensial yanaşmasını
116. Biznes-planın əsas vəzifələrinə nə aid edilir?
- ✓ arzu edilən nəticələrə nail olmağın reallıq səviyyəsinin əsaslandırılması; mövcud fəaliyyətin yeniləşdirilməsi və ya yeni fəaliyyət yaradılmasının məqsədəuyğunluğunu əlaqədar subyektlərə inandırmaq; xarici bazara çıxış və investisiyaların firmaya cəlb edilməsi və s.
  - firma fəaliyyətində risk səviyyəsinin aşağı salınması tədbirlərinin işlənilməsi; firmanın əlverişli imicinin (nüfuzunun) formalaşdırılması; firmanın bankrotluq və böhran vəziyyətinin xəbərdarlığı və s.
  - layihənin həyata keçirilməsinə investisiyanın cəlb edilməsi; dövlət bölməsi müəssisələrinin (eləcə də qismən özəl müəssisələrin) layihələrinin dövlət planlarına salınmasını təmin etmək və mərkəzləşdirilmiş mənbədən vəsait almaq üçün onun əsaslandırılması; bankdan kredit almaq və s.
  - fond bazarında firmanın səhmlərinin müvəffəqiyyətlə reallaşmasını təmin etmək; layihənin yaradılmasının zəruriliyinin təşkilati-maliyyə cəhətdən əsaslandırılması; birgə istehsal fəaliyyəti həyata keçirmək üçün tərəf-müqabillərin, o cümlədən xarici subyektlərin kapitalının müəssisəyə cəlb edilməsi və s.
  - firmanın inkişaf strategiyasının və onun fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinin işlənilib hazırlanması; yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması layihələrinin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.
117. Aqrar sferada fəaliyyət göstərən müəssisənin biznes-planının, onun konkret fəaliyyətinin geniş təhlili əsasında işlənilib hazırlanması üçün o nəyi əhatə etməlidir?
- ✓ bunların hamısını
  - yeni növ məhsul istehsalının mənimsənilməsi
  - yaxud xidmətlərin göstərilməsi
  - iqtisadi məsələlərin həll edilməsi üçün konkret maliyyə, texniki-iqtisadi və təşkilati mexanizmin öyrənilməsi
  - məlum əmtəə istehsalının konkret layihəsinin hazırlanması
118. Strateji planlaşdırma hansı məqsədi özündə əks etdirir?
- ✓ müəssisə fəaliyyətinin müxtəlif tərəflərinin inkişafı meyllərini müəyyən etmək, onun fəaliyyəti üçün ən əlverişli şəraitin hazırlanması və seçilməsini
  - iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə edilməsini
  - müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasını
  - tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsini
  - məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesini
119. Transfert qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?
- ✓ beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablaşma apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür
  - sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
  - kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
  - ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştlər və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar
  - dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər
120. Dünya qiymətləri hansı qiymətlərə deyilir?

- √ kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
- beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablama apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür
- bilavasitə bazarda reallaşan qiymətlər
- məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələlərə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir

121. Müqayisəli qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?

- √ məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər
- sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələlərə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- bilavasitə bazarda reallaşan qiymətlər
- dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər

122. Sərbəst qiymət hansı qiymətdir?

- √ bilavasitə bazarda reallaşan
- kənd təsərrüfatı məhsulunun alıcıya satılan son qiymətidir
- məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətdir
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə olunur
- dövlət tərəfindən tənzimlənən

123. İqtisadi mexanizmin tərkibinə nə aid edilir?

- √ qiymətin əmələgəlməsi, maliyyələşdirmə, kreditləşdirmə, vergiqoyma, istehsalın stimullaşdırılması, müqavilə münasibətləri və s.
- istehsalın stimullaşdırılması, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, balansların tərtibi, lizinq və s.
- maliyyələşdirmə, kreditləşdirmə, infrastruktur və s.
- bunların heç biri
- gömrük sistemi, maliyyə-kredit münasibətləri, infrastruktur və s.

124. Aqrar sferada uzun müddətli kredit hansı məqsədlər üçün alınır?

- √ strateji məqsədlərə
- satışın təşkilinə
- texniki təmirin aparılmasına
- yolların çəkilməsinə
- istehsala məsrəflərin aşağı salınmasına

125. Aqrar sferanın müəssisələrində qısa müddətli kredit hansı məqsədlər üçün istifadə olunur?

- √ cari işlərin yerinə yetirilməsinə
- infrastrukturun yaradılmasına
- istehsal sahələrinin genişləndirilməsinə
- xarici əlaqələrin genişləndirilməsinə
- kadr hazırlığına

126. Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarına kredit hansı mənbələrdən ayrılı bilər?

- √ bunların hamısından
- komməriya banklarından
- xarici banklardan
- xüsusi kredit təşkilatlarından
- dövlət bankından

127. Aqrar sferada müəssisələrin maliyyələşməsinin başlıca mənbəyi nədir?

- √ əldə edilən mənfəət
- əldə edilən pul gəliri

- ümumi məhsulun dəyəri
- xarici və daxili investisiyalar
- dövlət vəsaiti

128. Aqrar sferada maliyyə münasibətləri istehsalın hansı mərhələsində daha fəal çıxış edir?

- ✓ gəlirlərin bölgüsündə
- məhsulların tədarükündə
- tədavül sferasında
- təchizat sistemində
- məhsulların satışında

129. Aqrar sferada istehsalın inkişafına iqtisadi mexanizmin hansı amili bilavasitə təsir göstərir?

- ✓ maliyyə-kredit mexanizmi
- istehsalın təşkili formaları
- təsərrüfatçılıq formaları
- sığorta işinin təkmilləşdirilməsi
- mənəvi həvəsləndirmə

130. Aqrar sferada qiymətin uçot və ölçü funksiyası ilə nə müəyyən olunur?

- ✓ dəyər göstəriciləri
- satış qiymətlərinin səviyyəsi
- istehsala məsrəflərin səviyyəsi
- maya dəyərinin səviyyəsi
- rentabellik səviyyəsi

131. Aqrar sferada tərtib olunan biznes planları nədir?

- ✓ sahibkarın əsas iş planıdır
- çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasıdır
- istehsalın təmərküzləşməsidir
- iqtisadi artımdır
- istehsalın təşkilidir

132. Maliyyə lizinqi nədir?

- ✓ ortamüddətli kreditin növlərindən biridir, əmlakın amortizasiya müddətinə bağlanır
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
- beynəlxalq iqtisadi münasibətlər sahəsində ssuda kapitalının hərəkətini təmsil edir
- daşınmaz əmlakın girov qoyulması və borc ödənilənə kimi, girov qoyulmuş əmlakın icarədarın mülkiyyəti hesab edilməsi

133. Ortamüddətli kreditlər hansı müddətə qədər verilir?

- ✓ 1 - 5 ilə qədər
- 7 – 8 ilə qədər
- 9 – 10 ilə qədər
- 10 ildən çox
- 1 ilə qədər

134. Kommersiya krediti nədir?

- ✓ satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit
- uzunmüddətli kreditin növlərindən biridir
- gəlirlərin bir hissəsinin müəyyən olunmuş məqsədlər üçün büdcəyə verilməsi
- bunların heç biri
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi

135. Biznes-planın firmaxarici funksiyalarına nə aid edilir?

- √ layihənin həyata keçirilməsinə investisiyanın cəlb edilməsi; dövlət bölməsi müəssisələrinin (eləcə də qismən özəl müəssisələrin) layihələrinin dövlət planlarına salınmasını təmin etmək və mərkəzləşdirilmiş mənbədən vəsait almaq üçün onun əsaslandırılması; bankdan kredit almaq və s.
- firmadaxili elmi-texniki, istehsal-kommersiya potensiallarının qiymətləndirilməsi və firmadaxili ehtiyatların aşkar edilməsi; yeni avadanlıqların və yeni texnologiyaların alınması üzrə tədbirlərin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.
- yeni kadrların firmaya cəlb edilməsi üçün seçilməsi və firma işçilərinin ixtisaslarının artırılması; firmanın maliyyə vəziyyətinin gedişinə nəzarət və s.
- firma fəaliyyətində risk səviyyəsinin aşağı salınması tədbirlərinin işlənilməsi; firmanın əlverişli imicinin (nüfuzunun) formalaşdırılması; firmanın bankrotluq və böhran vəziyyətinin xəbərdarlığı və s.
- firmanın inkişaf strategiyasının və onun fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinin işlənilib hazırlanması; yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması layihələrinin işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi və s.

136. Müəssisənin strategiyası istehsal həcmının yüksək tempə artımıdırsa, biznes-planın məqsədi nə olmalıdır?

- √ Xalis mənfəəti artırmaq, məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək, servis xidmətlərinin və təsadüfi xidmətlərin xüsusi çəkisinin artırılması
- Müəssisənin bazara çıxardığı məhsulun bazardakı xüsusi çəkisini məlum həddə çatdırmaq, yaxud məlum dəfə artırmaq
- Yeni bazar segmentinə çıxmaq və əvvəllər istehsal edilən məhsulları tədricən istehsaldan çıxarmaq
- Məhsul istehsalını müəyyən həddə çatdırmaq, yaxud məlum dəfə artırmaq
- Yeni məhsul istehsalının artım tempinin sürətləndirilməsi

137. Biznes plan nədir?

- √ bunların hamısı
- müəssisə fəaliyyətinin strategiyasını müəyyən edən sənəddir
- müəssisənin keçmiş, indiki və gələcək fəaliyyətinin qısa yazılmış şərhidir
- məhsul istehsal edən və xidmət göstərən yeni müəssisələrin, yaxud da fəaliyyətdə olan köhnəsinin modernləşdirilməsinə yönəldilmiş əsaslı tikintinin həyata keçirilməsini, texnologiyanın mənimsənilməsini, avadanlıqların alınması, kadrların hazırlanması və ixtisaslarının artırılması tədbirlərini özündə birləşdirən kompleks plan
- müəssisənin gələcək kompleks inkişafı planı nəzərdə tutulur

138. Bazar iqtisadiyyatında proqnozlaşdırma nədir?

- √ müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasıdır
- tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsi
- ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsullarının ümumiləşdirilməsi
- istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi
- məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesidir

139. Sorğu qiymətləri hansı qiymətlərə deyilir?

- √ keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
- dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəmək üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsulları aldığı qiymətlər
- beynəlxalq birliklər, firmalar və transmilli korporasiyalar çərçivəsində məhsulların və xidmətlərin tədarükü müqabilində hesablama apararkən tətbiq edilən qiymət növüdür
- ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştlər və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar

140. Məqsədli qiymətlər hansı qiymətlərə deyilir?

- √ sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarına qiymətlərin paritet nisbətini təmin etmək üçün, eləcə də vergilərin qoyulması ilə bağlı olan xərclərin ödənilməsi, kreditlər üzrə faizlərin verilməsi və digər ödənişlər üçün tətbiq edilən qiymətlər
- ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir və onları güzəştlər və əlavələr vasitəsilə nizamlamaq olar
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə edilən qiymətlər
- məhsulun həcmnin, əmtəə dövriyyəsinin və digər müqayisə edilən göstəricilərin dinamikasını ölçmək üçün istifadə edilən qiymətlər

141. Marketing fəaliyyətinin əsas istiqamətləndiricisi nədir?

- √ qiymət
- kredit

- istehsalın stimullaşdırılması
- müqavilə münasibətləri
- vergi sistemi

142. Aqrar sferada regional quruluş nəyə imkan verir?

- √ sahənin intensiv inkişafına
- əməyin məhsuldarlığına
- sahələrin ekstensiv inkişafına
- torpaqların yaxşılaşdırılmasına
- sahələrin ixtisaslaşmasına

143. Aqrar sferada regional quruluş hansı məqsədlərə xidmət edir?

- √ ərazi əlamətinə görə istehsalın yerləşdirilməsinə
- məhsulların maya dəyərinin artırılmasına
- xidmət işinin təşkilinə
- infrastrukturun yaradılmasına
- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsinə

144. Aqrar sferada müəssisə və təşkilatlara uzun müddətli kreditlər neçə ilə verilir?

- √ 5 ildən çox müddətə
- 3-4 ildən çox müddətə
- müddətsiz
- qeyri müəyyən vaxta
- 3-5 il müddətinə

145. Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarına orta müddətli kreditlər hansı müddətə verilir?

- √ 1-5 ilə qədər müddətə
- 3-6 il müddətinə
- müddətsiz
- güzəştli
- 3 il müddətinə

146. Aqrar sferanın müəssisə və təşkilatlarının kreditə ehtiyacları nə vaxt yaranır?

- √ ona ehtiyac yarandığı zaman
- texnikanın təmiri zamanı
- maddi marağın ödənilməsi zamanı
- əmək haqqının verilməsi zamanı
- satışın təşkili zamanı

147. Aqrar sferada kreditin əsas növü hansıdır?

- √ qısa, orta və uzun müddətli
- güzəştli
- müddətli
- məhdud müddətli
- müddətsiz

148. Aqrar sferada kreditin əsas əlaməti nədir?

- √ qaytarılmaq şərti və pullu olması
- pul vəsaiti fondlarının yaradılması
- pulsuz olması
- vətəndaşlara ölçüsüz verilməsi
- geri qaytarılmamaq şərti

149. Aqrar sferada qiymətin tənzimləyici funksiyası nə ilə müəyyən olunur?

- istehsalın həcmi
- keyfiyyətin səviyyəsi
- rentabellik səviyyəsi
- ✓ tələb və təklifin tarazlığı
- əmtəəlik məhsulun miqdarı

150. Aqrar sferada qiymətin stimullaşdırılması funksiyası ilə nə müəyyən edilir?

- ✓ istehsalın stimullaşdırılması
- tədarükün stimullaşdırılması
- maya dəyərinin artımı
- material xərclərinin səviyyəsi
- təchizatın artırılması

151. Bazar münasibətləri şəraitində iqtisadi mexanizmin qiymət, maliyyə-kredit, vergi sistemi vasitəsilə nə təmin edilir?

- ✓ gəlirlərin tarazlaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi
- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın intensivləşməsi
- istehsalın istiqaməti

152. İqtisadi münasibətlərin prinsip və metodları nəyin təsiri ilə formalaşır?

- ✓ bazar iqtisadiyyatının qanunları
- satışın təşkili
- qanunların sıxlığı
- bazar münasibətlərinin zəifləməsi
- istehsalın artımı

153. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi mexanizmin tərkib hissəsinə daxil deyil?

- ✓ istehsalın strukturu
- maliyyə-kredit
- vergi, stimullaşdırma
- müqavilə münasibətləri
- qiymət mexanizmi

154. Aqrar sferada maliyyə münasibətləri iqtisadi marağın təmin edilməsinə yönəldilən hansı münasibət kimi çıxış edir?

- ✓ bölgü
- tədarük
- tədavül
- təchizat
- satış

155. İpoteka krediti nədir?

- ✓ daşınmaz əmlakın girov qoyulması və borc ödənilənə kimi, girov qoyulmuş əmlakın icarədarın mülkiyyəti hesab edilməsi
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
- ortamüddətli kreditin növlərindən biridir
- kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilən kredit

156. Qısamüddətli kreditlər hansı müddətə qədər verilir?

- ✓ 1 ilə qədər
- 7 – 8 ilə qədər

- 9 – 10 ilə qədər
- 10 ildən çox
- 5 – 6 ilə qədər

157. Kreditin differensial xarakteri nə deməkdir?

- ✓ kredit təşkilatın potensial borc alanlara qarşı fərqli yanaşması
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsi
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsi
- kreditləşmə üçün resursların real olması
- kreditin müqavilədə müəyyən edilmiş vaxtda qaytarılması

158. Kreditin təmin olunması nə deməkdir?

- ✓ kreditləşmə üçün resursların real olmasından ibarətdir
- satılmış əmtəə müqabilində ödənişin möhləti şəklində əmtəə formasında təqdim edilməsi
- banklar və başqa maliyyə-kredit təşkilatlar tərəfindən pul formasında borcların təqdim edilməsini əks etdirir
- ortamüddətli kreditin növlərindən biridir
- kreditin müqavilədə müəyyən edilmiş vaxtda qaytarılmasını əks etdirir

159. Strateji planlaşdırmanın başlıca vəzifəsi nədir?

- müəssisə fəaliyyətinin müxtəlif tərəflərinin inkişafı meyllərini müəyyən etmək, onun fəaliyyəti üçün ən əlverişli şəraitin hazırlanması və seçilməsi
- məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi
- müəssisənin strateji məqsədlərinin əldə edilməsi planlarının hazırlanmasını
- istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi
- ✓ müəssisənin son maliyyə və bazar məqsədlərindən asılı olaraq kapital qoyuluşları strategiyasını, strukturunu, həcmi və istiqamətlərinin hazırlanması

160. Bazar iqtisadiyyatında planlaşdırma nədir?

- ayrı-ayrı mütərəqqi iş üsullarının ümumiləşdirilməsi
- tədqiq olunan prosesin modelləşdirilməsi
- ✓ məqsədlərin formalaşdırılması, prioritetlərin, onların əldə edilməsi vasitələrinin və metodlarının müəyyən edilməsi prosesidir
- iqtisadi göstəricilər əsasında hadisələrin inkişafını hərtərəfli xarakterizə etmək üçün tətbiq edilir
- istehsalın təşkili məsələlərinin öyrənilməsi

161. Tənzimlənən qiymət hansı qiymətdir?

- bu qiymətlərə dövlət öz ehtiyaclarını (dövlət ehtiyatlarını və s.) ödəməkdən üçün kənd təsərrüfatı müəssisələrindən məhsullarını alır
- keçən dövr ərzində və ya həmin məhsulun başqa tədarükçüləri üzrə faktiki bağlanmış sövdələrə görə qiymətlərin səviyyəsini əks etdirir
- kənd təsərrüfatı məhsulları üzrə idxal və ixrac əməliyyatlarında istifadə olunur
- ilkin sövdələrdə başlanğıc qiymət kimi tətbiq edilir
- ✓ dövlət tərəfindən tənzimlənən

162. Aqrar sferada sosial quruluş vasitəsilə nə öyrənilir?

- doğum və ölümün nisbəti
- sosial problemlər
- əhalinin həyat tərzini
- ✓ əhaliyə məişət xidməti
- əhalinin təkrar istehsalı

163. Aqrar sferanın tərkibinə hansı sahələr daxildir?

- tədarük və xidmət təşkilatları
- meşə təsərrüfatı
- kənd təsərrüfatı
- ✓ bunların hamısı

- emal müəssisələri

164. Aqrar sferada funksional quruluş vasitəsilə nə öyrənilir?

- ✓ məhsulların istifadə istiqamətləri
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın səviyyəsi
- emalın təşkili prinsipləri

165. Aqrar sferada qısa müddətli kredit hansı müddətlərə ayrılır?

- ✓ 1 il və daha az müddətə
- 3 il müddətinə
- 1 ildən çox müddətə
- 3-5 il müddətinə
- 5 il müddətinə

166. Aqrar sferada maliyyənin əsas funksiyası nədir?

- infrastrukturunu maliyyələşdirmək
- iqtisadi artımı təmin etməmək
- ✓ gəlir və yığılı formalaşdırmaq
- təsərrüfatlara pulun verilməsi
- vergi ödəmələrinin aparılması

167. Aqrar sferada satış və alış arasında münasibət aşağıdakı qiymətlərdən hansında öz əksini tapır?

- ✓ bunların hamısı
- müqavilə, hesablaşma
- tədarük, müqayisəli
- tənzimlənən, pərakəndə satış
- sərbəst və topdan satış

168. Aqrar sferada qiymətin neçə funksiyası fəaliyyət göstərir?

- ✓ 4 funksiyası
- 3 funksiyası
- 5 funksiyası
- 6 funksiyası
- 8 funksiyası

169. Aqrar sferada istehsal xərclərinin ödənilməsi və gəlirlərin səviyyəsi nədən asılıdır?

- gəlirlərin artmasından
- vergi ödəmələrindən
- ✓ qiymətdən
- məhsul istehsalı artımından
- istehsalın azalmasından

170. Aqrar sferada iqtisadi mexanizmi nədir?

- satışın formalaşmasıdır
- nəzarətin əsasıdır
- ✓ iqtisadi vasitələrin məcmusudur
- istehsal üsuludur
- tədarük sistemidir

171. Aqrar sferada islahatların inkişafı maliyyə-kredit münasibətlərinə necə təsir etmişdir?

- sistem ləğv olmuşdur
- rolu azalmışdır
- √ münasibətlər yenilənmişdir
- əhəmiyyəti aşağı düşmüşdür
- təsiri olmamışdır

172. Aqrar sferada qiymətin bölüşdürmə funksiyası vasitəsi ilə əsasən nə yerinə yetirilir?

- √ material resursları bölüşdürülür
- maya dəyəri bölüşdürülür
- əmək sərfi bölüşdürülür
- əmək haqqı bölüşdürülür
- istehsal xərci bölüşdürülür

173. İqtisadi mexanizm aqrar sferanın inkişafı ilə əlaqədar nəyin nəzərə alınmasını təmin etməlidir?

- √ istehsalın bütün xüsusiyyətlərini
- kənd hazırlığını
- təchizat üsullarını
- tədarük sistemini
- torpaqların genişlənməsini

174. Aksiz vergisi hansı məhsullara qoyulur?

- √ tütün məmulatı və spirtli içkilərə
- heyvandarlıq məhsullarına
- yalnız sənaye məhsullarına
- taxıl və pambıq məhsullarına
- bütün kənd təsərrüfatı məhsullarına

175. Vergiqoymanın prinsipləri:

- √ ədalətlik, vergiqoymanın universallaşdırılması, vergilərin 1 dəfə qoyulması, stabillik və s.
- vergilərin 1 dəfə qoyulması, vergi obyekt, verginin subyekt
- verginin ödənilmə müddəti, vergi güzəştlərinin istifadə edilməsində reallıq, vergilərin hesablama üsulu və nizam-intizam
- vergiqoymanın universallaşdırılması, verginin ödənilmə müddəti, vergi güzəşti və s.
- vergi obyekt, verginin subyekt, verginin ödənilmə müddəti, vergilərin hesablama üsulu və nizam-intizam

176. 1995-1996-cı illər çərçivəsində aşağıdakı hansı qanunlar qəbul edilmişdir?

- "Torpaq islahatı haqqında", "Sahibkarlıq haqqında", "Aqrar islahatların əsasları"
- "Aqrar islahatların əsasları", "Torpaq islahatı haqqında", "Torpaq Kadastrı haqqında"
- "Sahibkarlıq haqqında", "Sovxoz və kolxozların islahatı", "Torpaq kadastrı haqqında"
- √ "Aqrar islahatların əsasları", "Sovxoz və kolxozların islahatı", "Torpaq islahatı haqqında"
- "Torpaq kadastrı haqqında", "Sovxoz və kolxozların islahatı", "Sahibkarlıq haqqında"

177. Respublikanın ikinci tütünçülük rayonu hansıdır?

- Abşeron
- Lənkəran
- Aran
- Şəki-Zaqatala
- √ Naxçıvan

178. Lənkəran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının strukturunda üstünlük nə təşkil edir?

- arıçılıq, meyvəçilik, çayçılıq, bostançılıq
- √ faraş tərəvəzçilik, çayçılıq, üzümçülük, taxılçılıq
- çayçılıq, arıçılıq, faraş tərəvəzçilik, maldarlıq
- taxılçılıq, meyvəçilik, kartofçuluq, tütünçülük

- qoyunçuluq, üzümçülük, kartofçuluq, çayçılıq

179. Azərbaycanın ümumi torpaq fondunun nə qədəri kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlardır?

- 3.5 mln hektarı
- ✓ 4.3 mln hektarı
- 5.2 mln hektarı
- 4.8 mln hektarı
- 2.9 mln hektarı

180. Kənd təsərrüfatı hansı əsas sahələrə ayrılır?

- ətçilik, taxılçılıq
- ✓ bitkiçilik, heyvandarlıq
- üzümçülük, qoyunçuluq
- ətlik-südlük, taxılçılıq
- maldarlıq, quşçuluq

181. Aqrar sferada məhsulların ixracı nədir?

- məhsulların emalı
- malların xaricdən ölkəyə gətirilməsi
- ✓ malların ölkə sərhəddindən çıxarılması
- əməyin təşkili forması
- istehsalın təşkili

182. Respublikada idxal əməliyyatlarında hansı məhsullara üstünlük verilir?

- konservləşdirilmiş məhsullara
- ✓ bunların hamısına
- cins damazlıq heyvanlara
- əkin üçün elit bitki toxumlarına
- süd və süd məhsullarına

183. Aqrar sferada istehsal olunan 1 kq üzümdə nə qədər kalori var?

- 1500-2000 kalori
- 2000-dən çox kalori
- 250-300 kalori
- 390-500 kalori
- ✓ 700-1200 kalori

184. Aqrar bölmənin hansı sahələrində istehsalın artımında dinamiklik müşahidə edilir?

- meyvə və giləmeyvə istehsalında
- ət və süd istehsalında
- kartof istehsalında
- ✓ bunların hamısında
- tərəvəz istehsalında

185. Aqrar sferada idarə olunan amillər hansıdır?

- günəşin radiasiyası
- ✓ sort, aqrotexnika, qida mühiti
- torpağın şoranlaşması
- külək və su eroziyası
- yağmurların miqdarı

186. Aqrar sferada potensial və həqiqi mümkün olan məhsuldarlığa təsir edən amillər hansıdır?

- torpağın münbitliyi
- suvarma şəraiti
- torpağın meliorasiyası
- √ günəşin radiyasiyası, istilik, yağmurlar
- torpaqların rekultivasiyası

187. Aqrar sferada differensial vergi siyasəti nədir?

- gəlirlərin tənzimlənməsi
- √ güzəştli vergi tətbiqi
- vergi tətbiqinin təkmilləşdirilməsi
- material xərclərinə qənaət
- gömrük rüsumlarının tətbiqi

188. Aqrar sferanın sosial-iqtisadi mahiyyəti nədir?

- istehsalın səviyyəsinin yüksəlməsi
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı
- ərzaq probleminin həlli
- √ cəmiyyətdə sabitliyin təmin edilməsi
- milli iqtisadiyyatın formalaşması

189. Aqrar-sənaye kompleksində istehsal-iqtisadi əlaqə nədir?

- √ İstehsal və emal müəssisələrinin mənafehi gözlənilməklə son nəticənin yaxşılaşdırılması
- İstehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi
- Aqrar bölmənin sənaye əsaslarına keçirilməsi
- İstehsal prosesinin avtomatlaşdırılması
- Son məhsul istehsalı

190. İntensivləşmənin iqtisadi səmərəlilik göstəricisi

- √ Sahə vahidinə düşən xalis gəlirin artımı və rentabellik
- Aqrar sahədə istifadə olunan gübrə xərcləri
- Meliorasiya işlərinin məcmu
- Kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı
- Sahə vahidinə düşən material xərcləri

191. Kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarüku nədir?

- √ Məhsulların itkisiz istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılması
- Yeni texnologiyaların tətbiqi
- Qiymətlərin təkmilləşdirilməsi
- İstehsalın iqtisadi mexanizmi
- İstehlakçıların marağını təmin edən məhsul istehsalı

192. Aqrar-sənaye kompleksində son məhsul nədir?

- √ İstehsal olunan ərzaq və istehlak mallarının dəyərini cəmi
- İstehsal sahələrinin yerləşdirilməsi
- Əməyin mühafizəsi
- İstehsala yeni texnologiyanın tətbiqi
- İstehsala çəkilən material xərcləri

193. Avtomatlaşdırma məhvumunun mənası nədir?

- √ Fiziki əmək tətbiq etmədən istehsalın aparılması
- İrriqasiya işlərinin səmərəsinin yüksəldilməsi
- Ekstensiv inkişafa üstünlük verilməsi
- Ekoloji tarazlığın pozulması

- Əl əməyinə üstünlük verilməsi

194. Bazar münasibətləri şəraitində aqrar sferanın aşağıdakı hansı sahəsi yenidən formalaşır?

- √ istehsal-iqtisadi əlaqələr
- meyvə bağları
- heyvandarlıq sahəsi
- əkinçilik sahəsi
- üzüm plantasiyaları

195. Aparılan islahatlar nəticəsinə aşağıdakı amillərdən hansı özünü daha qabarıq şəkildə biruzə verir?

- √ yeni istehsal sahəsinin yaranmasında
- yeni işçi qüvvəsinin formalaşmasında
- yeni suvarma üsullarında
- yeni əmək ödənişində
- yeni torpaqları mənimsənilməsində

196. Aqrar sferada istehsal dövrü nədir?

- √ məhsul istehsalı prosesi
- yeni texnologiyanın tətbiqi
- istehsalın intensivləşməsi
- iqtisadi artıma nail olunması
- emalın təşkili prinsipləri

197. Bazar iqtisadiyyatına keçid aqrar sferada nəyin sərbəstləşməsinin təmin etmişdir?

- √ istehsal iqtisadi əlaqələri
- gəlirlərin formalaşmasını
- mənfəətdən istifadəni
- xidmətdən istifadəni
- istehsala münasibəti

198. Bazar münasibətlərinə keçid aqrar sferada nəyin dəyişməsinə şərait yaradır?

- √ mülkiyyət münasibətlərinin
- əmək haqqının
- məhsulların emalının
- istehsalat xidmətin
- istehsal sahələrinin

199. Bazar iqtisadiyyatı aqrar sferada nəyin yeniləşməsinə şərait yaradır?

- √ təsərrüfatçılıq formalarının
- istehsalın təşkilinin
- məhsul istehsalının
- istehsala xidmətin
- əmək ödənişlərinin

200. Bazar iqtisadiyyatının təzahürü hansı amillər hesabına yaranır və formalaşır?

- √ ictimai əmək bölgüsü nəticəsində
- struktur dəyişiklikləri hesabına
- istehsalın ixtisaslaşması hesabına
- sənayenin kənd təsərrüfatının ayrılması hesabına
- əməyin təşkili yeni forması hesabına

201. Sahələr üzrə aqrar-sənaye kompleksləri nədir?

- Bazar iqtisadiyyatının inkişafı
- Sahələr üzrə məhsul artımı
- √ Sahələr üzrə xammal istehsalı, emalı, satışı ilə qarşılıqlı əlaqədə olan müəssisələrin birliyi
- İstehsal texnologiyaların təkmilləşdirilməsi
- Sahibkarlıq fəaliyyəti

202. İntensivlik səviyyəsinin göstəriciləri:

- √ Sahə vahidinə düşən əsas fond və cari istehsal xərcləri
- İstehsalın artım tempi
- Torpaqların zərərli duzdan təmizlənməsi
- Ətraf mühitin mühafizəsi
- Məhsullara sərf edilən əmək xərcləri

203. Aqrar sahədə ekstensiv inkişaf nədir?

- √ İstehsal meydanı genişlənməsi hesabına məhsul artımı
- Mənfətin artırılması
- Məhsulların maya dəyərini aşağı salınması
- Keyfiyyətin yaxşılaşdırılması
- Müəssisələrə sərmayə qoyuluşu

204. İslahatlar nəticəsində hansı mülkiyyət forması yarandı?

- √ xüsusi mülkiyyət
- dövlət mülkiyyəti
- qarışıq mülkiyyət
- ailə mülkiyyəti
- kollektiv mülkiyyət

205. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aşağıdakı amillərin hansı dəyişir?

- √ əməyin bölgüsü
- əmək məhsuldarlığı
- əməyin təşkili forması
- əməyin stimullaşdırılması
- əmək haqqı

206. Aqrar münasibət bir məfhum kimi nəyi özündə əks etdirir?

- √ istehsal münasibətlərin məcmusunu
- istehsalın təmərküzləşməsini
- regionların sosial-iqtisadi inkişafını
- ərəzi əlamətinə görə istehsalın yerləşdirilməsi
- istehsalın təşkili formalarını

207. Aqrar sferada həyata keçirilən islahatlar nəyin sürətlənməsinə şərait yaratmışdır?

- √ sosial-iqtisadi inkişafa
- əmək ödənişlərinə
- məhsulların tədarükünə
- məhsulların satışına
- meliorasiya-irriqasiya işinə

208. Bazar iqtisadiyyatının tarixi əsasını nə təşkil edir?

- √ əmtəə təsərrüfatı
- diferensial renta
- gəlirlərin bölgüsü
- əkinçiliyin inkişafı

- iqtisadi artım

209. Aqrar-sənaye kompleksinin sosial-iqtisadi əsasları nə təşkil edir?

- √ Xammal bazası, işçi qüvvəsi, məhsulların tələbatı ödəmə qabiliyyəti olması
- Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiyməti
- İstehsala yeni texnologiyanın tətbiqi
- Yeni bazar strukturlarının yaradılması
- İstehsalın kompleks mexanikləşdirilməsi

210. Aqrar sahədə intensiv inkişaf nədir?

- √ Sahə vahidinə vəsait qoyuluşunun artımı və istehsalın keyfiyyətə yaxşılaşdırılması hesabına məhsul artımının təmin edilməsi
- İstehsalın primitiv formada aparılması
- İstehsala məsrəflərin artımı
- Müəssisələrarası əlaqələrin genişləndirilməsi
- İstehsalın səviyyəsinin aşağı düşməsi

211. Kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı nədir?

- √ Xammaldan müxtəlif çeşiddə məhsul istehsalı və yüksək təminat
- İxtisaslaşmanın dərinləşməsi
- Sahələrin yerləşdirilməsi
- İstehsalın səmərəliliyinin təmin edilməsi
- Məhsulların uzun müddətə saxlanması

212. Aralıq məhsul nədir?

- √ İstehlakda istifadə olunan ümumi məhsulun bir hissəsi
- Ümumi gəlir
- Aqrar sahədə əldə edilən gəlir
- İstehsala çəkilən əmək məsrəfləri
- Ümumi daxili məhsulun bir hissəsi

213. Aqrar-sənaye müəssisələrində istehsal xidməti nəyi əhatə edir?

- √ Kompleks əmələ gətirən sahələrin məqsədyönlü fəaliyyətini
- İqtisadiyyatın sabitləşməsi
- Aqrar bölmənin böhrandan çıxması
- Qarşılıqlı iqtisadi münasibətlər
- Yeni torpaq sahələrinin əkin dövriyyəsinə cəlb edilməsi

214. İslahatlar nəticəsində kənddə aqrar münasibətlərin formalaşmasına şərait yaradan amillər hansıdır?

- istehsal vasitələri istehsalı
- meyvə-tərəvəz anbarları
- taxıl terminalları
- √ bunların hamısı
- infrastrukturun təkmilləşdirilməsi

215. Aqrar islahatın əsasları haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu neçənci ildə qəbul olunub?

- √ 1995-ci ildə
- 1993-cü ildə
- 1994-cü ildə
- 1992-ci ildə
- 1990-cı ildə

216. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində hansı sahələr formalaşır?

- √ nisbətən eyni sahələr
- müxtəlif istehsal sahələri
- sabit sahələr
- qeyri müəyyən sahələr
- kənd təsərrüfatı və xidmət

217. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində aparılan islahatlar nəyin vüsət almasına səbəb olur?

- qismən mexanikləşmənin
- kompleks mexanikləşmənin
- √ kooperasiyanın
- mexanikləşmənin
- avtomatlaşmanın

218. Bazarın iqtisadi fəaliyyətinin təşkilinin digər pillələrindən fərqləndirən səciyyəvi cəhətlər hansıdır?

- bazara sərbəst daxil olmaq və çıxmaq
- maddi, maliyyə, insan resursları
- iştirakçılar üçün bərabər imkanın təmin edilməsi
- əmtəə istehsalçılarının çoxluğu
- √ bunların hamısı

219. Aqrar sferada aparılan islahatlar nəyin dəyişməsinə təmin etmişdir?

- √ mülkiyyət münasibətlərinin
- ixtisaslaşma səviyyəsinin
- istehsalın mexanikləşməsinə
- suvarma üsullarını
- təmərküzləşməsinin

220. Bazar iqtisadiyyatı aqrar sferada nəyin aparılmasını sürətləndirmişdir?

- √ iqtisadi islahatların
- ətraf mühitin çirklənməsinin
- külək və su eroziyasının
- əməyin təşkilinin
- torpaqların şoranlaşmasının

221. Aqrar sferada bazar münasibətləri hansı formada fəaliyyət göstərir?

- ekstensiv inkişafa yol açır
- məhsul qıtlığı yaradır
- tənzimləyici rol oynayır
- √ istehsalla istehlak arasında əlaqə
- istehsalı sürətləndirir

222. FAO-nun məlumatlarına əsasən ərzaq istehsalının illik artımı: 1950-1985-ci illərdə - 30 milyon ton; 1985-1995-ci illərdə - 12 milyon ton; 2030-cu ilədək - ?

- 13 milyon ton səviyyəsində olacaq
- 20 milyon ton səviyyəsində olacaq
- √ 9 milyon ton səviyyəsində olacaq
- 5 milyon ton səviyyəsində olacaq
- 10 milyon ton səviyyəsində olacaq

223. Azərbaycanın aqrar bölməsinin davamlı inkişafı istiqamətləri aşağıdakı hansı məsələlərinin həllini tələb edir: 1.torpaq və su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmini; 2.kənd təsərrüfatında suvarma və meliorasiya təminatının bərpası; 3.aqrar bölmənin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi; 4.aqrar bölmənin xammal istehsalı və emalı sahələrinin əlaqəli inkişafının dəstəklənməsi

- 1, 2

- 2, 3, 4
- ✓ 1, 2, 3, 4
- 4
- 3,1,4

224. Aran iqtisadi rayonunda kənd təsərrüfatının əsas ixtisaslaşma sahələri hansılardır?

- pambıqçılıq, kartofçuluq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, bostançılıq
- taxılçılıq, maldarlıq, tütünçülük, pambıqçılıq, üzümçülük
- maldarlıq, pambıqçılıq, quru subtropik meyvəçilik, fəraş tərəvəzçilik, kartofçuluq
- ✓ üzümçülük, quru subtropik meyvəçilik, pambıqçılıq, taxılçılıq, bostançılıq
- fəraş tərəvəzçilik, meyvəçilik, bostançılıq, üzümçülük, pambıqçılıq

225. Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı neçə iqtisadi rayon üzrə tərtib edilmişdir?

- 8
- ✓ 10
- 9
- 11
- 7

226. Kənd təsərrüfatına yararlı torpaqların neçə faizi əkinə yararlı sahələrdir?

- 27 %
- 40 %
- 50 %
- 45 %
- ✓ 39 %

227. Torpağın mütləq münbitliyini nə təşkil edir?

- ✓ sahə vahidindən götürülən məhsulun miqdarı və yaxud da dəyər formasında əldə olunan gəlir
- ümumi sahədən yığılan məhsulun miqdarı
- sahə vahidinə düşən əmək sərfi
- hər 100 ha torpaq sahəsinə düşən güc
- hər hektar əkin sahəsinə verilən mineral və üzvi gübrələrin miqdarı

228. Kənd təsərrüfatında başlıca istehsal vasitəsi nədir?

- texnika
- iş heyvanları
- su
- ✓ torpaq
- meşə

229. Kənd təsərrüfatında istehsal olunan ərzaq məhsulları və onun emal sənayesi məhsulları ölkə əhalisinin istehlak şeylərinə olan tələbatının təxminən neçə faizini ödəyir?

- 70 %
- 65 %
- 60 %
- ✓ 75 %
- 55 %

230. Aqrar sferada müxtəlif çeşiddə və keyfiyyətdə məhsul istehsalı və emalı nəyə xidmət edir?

- istehsalın təşkilinə
- məşğulluğun təmin edilməsinə
- ✓ ixrac potensialının artırılmasına
- istehsala xidmətin yaxşılaşdırılmasına

- struktur dəyişikliklərinə

231. Aqrar sənaye məhsullarının ixracında hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- məhsulların rəqabətqabiliyyətliliyi
- √ bunların hamısı
- müəssisələrin mövcud inkişaf səviyyəsi
- müəssisələrin maliyyə möhkəmliyi
- buraxılan məhsulların çeşidi, keyfiyyəti

232. Aqrar sahədə ixtisaslaşma istiqamətindən asılı olaraq meyvə-tərəvəz istehsalı və emalı güclərinin çoxu hansı regiondadır?

- Qarabağ-Mil zonasında
- Gəncə-Qazax zonasında
- Şirvan zonasında
- √ Quba-Xaçmaz zonasında
- Naxçıvan Muxtar Respublikasında

233. Aqrar sahədə islahatların gedişinin sürətləndirilməsinə dair Prezident fərmanında nə kimi güzəştlər vermişdir?

- √ vergi güzəştləri
- maliyyə yardımı
- istehsalın stimullaşdırılması
- güzəştli kredit
- istehsalın təşkili

234. Ölkə əhalisinin gəlirlərinin neçə faizi aqrar sferada formalaşır?

- 20-25 %-ə qədəri
- 30-35 %-ə qədəri
- 80,0-dən azı
- 70,0-dən çoxu
- √ 50,0 %-ə qədəri

235. Aqrar sferaya investisiya qoyuluşu 2000-2008-ci illər ərzində neçə dəfə artmışdır?

- 5,1-6,5 dəfədən çox
- 30,5-40,5 dəfədən çox
- 50-70 % arasında
- √ 50,0 dəfədən çox
- 2,5-3,0 dəfədən çox

236. Aqrar sferada struktur dəyişiklikləri nə deməkdir?

- istehsalın ixtisaslaşması
- əməyin təşkili
- √ istehsalın tələb-təklif əsasında təşkili
- istehsalın intensivləşməsi
- istehsalın təşkili

237. Aqrar sferada differensial kredit siyasəti nə deməkdir?

- istehsalın maliyyələşməsi
- √ fərqli kredit siyasəti
- vergi güzəştlərinin tətbiqi
- investisiyaların cəlb edilməsi
- lizinq xidmətinin təşkili

238. Aqrar sferada yüksək əmək tutumlu sahə nə deməkdir?

- kompleks mexanikləşmə
- avtomatlaşdırma
- istehsala marağın artırılması
- əməyin stimullaşdırılması
- ✓ əl əməyinin üstünlük təşkil etməsi

239. Aqrar münasibətlər nəyi özündə birləşdirir?

- ✓ istehsal münasibətlərinin məcmusunu
- istehsala vəsait qoyuluşunu
- torpaqların irriqasiyasını
- istehsalın təmərküzləşməsini
- torpaqlardan istifadə səviyyəsini

240. ASK sistemində inteqrasiya nə deməkdir?

- emal sferasının genişlənməsi
- ✓ xammal və emalın birləşməsi
- xammal istehsalı
- son məhsul istehsalı
- satış kanallarının artması

241. Regionlarda ASK-nin səmərəli fəaliyyət göstərməsinə təsir edən amil nədir?

- ✓ əməkdən və işçi qüvvəsindən istifadə
- məhsul istehsalının azalması
- mənfəətin əldə edilməməsi
- əmək sərfinin azalması
- əmtəlik məhsulun aşağı düşməsi

242. Birinci tarixi mərhələ özünü hansı sahədə biruzə verir?

- ✓ əkinçiliyin üstünlük təşkil etdiyi dövr
- aqrar sahənin tənəzzül dövrü
- tikintinin üstün inkişaf dövrü
- xidmətin inkişaf dövrü
- sənayenin üstün inkişaf dövrü

243. Çoxsahəli istehsal sistemi kimi ASK-nin məzmununu nə təşkil edir?

- ictimai əmək növü
- istehsalın səmərəliliyi
- ✓ inteqrasiya əlaqələri
- iqtisadiyyatın tənzimlənməsi
- müqavilə münasibətləri

244. ASK sistemində beşinci qrupa hansı sahələr daxildir?

- ✓ maliyyə, kredit, bank
- xidmət sahələri
- balıqçılıq təsərrüfatı
- meşə təsərrüfatı
- kənd təsərrüfatı

245. Aqrar-sənaye kompleksində birinci qrupa hansı sahələr daxildir?

- ✓ kənd təsərrüfatı istehsalı və emalı
- meliorasiya-irriqasiya xidməti
- nəqliyyat və rabitə sahəsi
- tikinti sahəsi

- yalnız kənd təsərrüfatı

246. Aqrar-sənaye kompleksinin tədqiqat obyektini nə təşkil edir?

- meşə təsərrüfatı
- balıqçılıq təsərrüfatı
- istehsal kooperativləri
- dövlət kənd təsərrüfatı müəssisələri
- ✓ xüsusi mülkiyyətli özəl qurumlar

247. Aqrar-sənaye kompleksi sistemində inteqrasiya prosesi hansı yolla həyata keçirilir?

- ✓ sənaye ilə kənd təsərrüfatının qarşılıqlı əlaqəsi
- başqa kanalların çoxalması
- emal sahələrinin genişləndirilməsi
- istehsalın genişləndirilməsi
- tədarük sisteminin ləğv edilməsi

248. Regionlarda ASK-nin səmərəli fəaliyyətinə təsir edən amillər hansıdır?

- ✓ əmək ehtiyatları və işçi qüvvəsi
- məhsul istehsalının azalması
- mənfəətin əldə edilməsi
- əmək sərfinin azalması
- əmtəəlik məhsulun azalması

249. ASK-nin səmərəli fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün nəyin nəzərə alınması vacibdir?

- torpağın münbitliyinin azalması
- satış qiymətlərinin səviyyəsi
- ✓ təbii-iqlim şəraiti, iqtisadi artım
- əmək haqqının artırılması
- əhəlinin yaşayış səviyyəsi

250. Aqrar-sənaye kompleksinin başlıca istehsal sahəsi nədir?

- ✓ kənd təsərrüfatı və emal
- təmir
- tikinti
- satış
- tədarük

251. ASK inkişafı hansı sahələrin yüksəlməsinə xidmət edir?

- ✓ həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə
- əmək haqqının artmasına
- suvarılan sahələrin artırılmasına
- əkin sahələrinin genişlənməsinə
- torpaq sahələrinin artmasına

252. ASK formalaşarkən hansı xüsusiyyətin nəzərə alınması tələb olunur?

- texnikanın sahələr üzrə bölgüsü
- işçilərin ixtisasını artırılması
- ✓ torpağın əsas istehsal vasitəsi olması
- mövcud texnikadan istifadə
- əməkdən istifadə

253. ASK formalaşarkən ərazi-sahə quruluşu düzgün qurulmadan nə ilə bağlı məsələləri həll etmək mümkün deyil?

- məhsulun saxlanması
- mənfəətin azalması
- √ son məhsulun istehlakı
- məhsulun satışı
- məhsulun emalı

254. ASK-nin formalaşması və inkişafında sənayecə inkişaf etmiş ölkələr neçə tarixi mərhələ keçmişlər?

- 2 tarixi mərhələ
- 10-11 tarixi mərhələ
- √ 3 tarixi mərhələ
- 1-2 tarixi mərhələ
- 5-7 tarixi mərhələ

255. Dördüncü qrupa daxil olan tədavül sferası sahələri ASK-də hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- √ son məhsulu istehlakçılara çatdırır
- məhsulların emalını həyata keçirir
- istehlakçılarla əlaqə yaradır
- pərəkəndə satışı yerinə yetirir
- xammalın emalını təşkil edir

256. ASK-ni iri istehsal sahəsi kimi neçə qrupa bölmək olar?

- √ 5 qrupa
- 2-3 qrupa
- 16-17 qrupa
- 10-15 qrupa
- 3-4 qrupa

257. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində ASK-nin və aqrar iqtisadiyyatın inkişafının əsas istiqamətini nə təşkil etməlidir?

- √ xammal istehsalı və emalı
- itkilərin artması
- rəqabətə davamsız məhsul istehsalı
- ilkin emalın artırılması
- xammal istehsalının azalması

258. Aqrar-sənaye kompleksi sistemində inteqrasiya nədir?

- √ sahələrin birləşməsi, qovuşması
- sahələrin ayrılması
- gəlirlərin bölgüsü
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın ixtisaslaşması

259. ASK formalaşarkən nəyin düzgün nəzərə alınması vacibdir?

- √ ərazi-sahə quruluşunun
- torpaq sahələrinin
- əmək ehtiyatlarının
- əmək sərfinin
- əmtəəlik məhsulun

260. ASK-da istehsal olunan ərzaq və qeyri ərzaq məhsulları istehlak şeylərinə tələbatın neçə faizini ödəyir?

- √ 70-71%-ə qədərini
- 85-90%-ə qədərini
- 40-45%-ə qədərini
- 74-75%-ə qədərini

- 45-50%-ə qədərini

261. Aqrar-sənaye kompleksinin formalaşması nəyin tənzimlənməsinə şərait yaradır?

- √ istehsal-iqtisadi əlaqələrin
- pul gəlirlərinin, mənfəətin
- istehsal sahələrinin
- əmək ehtiyatlarının
- əmək haqqının

262. ASK-nin formalaşması və inkişafı nəyə xidmət edir?

- əkinlərin genişlənməsinə
- xidmətlərin məhdudlaşmasına
- √ ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə
- əhalinin artmasına
- resursların artmasına

263. Aqrar-sənaye kompleksində hansı sahələr birləşərək istehsala xidmət edir?

- tikinti
- nəqliyyat
- √ istehsal-xidmət
- bitkiçilik
- heyvandarlıq

264. ASK formalaşarkən ərazi-sahə strukturu düzgün qurulmadıqda nəyi həll etmək mümkün deyil?

- əməyin təşkilini
- müəssisələrarası ziddiyyətləri
- əmək mübahisələrini
- torpaqların mühafizəsini
- √ sahələrarası inkişaf problemlərini

265. Aqrar-sənaye kompleksinin formalaşması və inkişafında üçüncü mərhələnin rolu nədədir?

- √ əkinçiliyin sənaye istehsal tipinə çevrilməsi
- istehsala xidmətin yaxşılaşdırılması
- maliyyə münasibətlərinin təkmilləşdirilməsi
- aqrar sferaya investisiyaların cəlb edilməməsi
- heyvandarlığın intensiv inkişafı

266. Hazırda respublikada neçə kollektiv müəssisə fəaliyyət göstərir?

- √ 1119-dan çox
- 1916-dən çox
- 400-dən çox
- 516-dən çox
- 856-dən az

267. Aqrar sfera aqrar-sənaye kompleksini nə ilə təmin edir?

- √ xammalla
- mineral gübrələrlə
- istehsal vasitələri ilə
- istehsala xidmətlə
- hazır məhsulla

268. Aqrar-sənaye kompleksinin sosial-iqtisadi əsasını nə təşkil edir?

- √ bunların hamısı
- məhsulların rəqabətqabiliyyətli olması
- bazara nisbətən yaxınlığı
- işçi qüvvəsi
- xammal bazası

269. Yeyinti, yüngül sənaye sahələrinin neçə faizini aqrar-sənaye kompleksi ödəyir?

- 40-45%-ə qədərini
- 90-100%-ə qədərini
- √ 70-80%-ə qədərini
- 50-60%-ə qədərini
- 60-70%-ə qədərini

270. Respublikanın əmtəə dövriyyəsinin neçə faizi aqrar-sənaye kompleksinin payına düşür?

- √ 70-75%-ə qədərini
- 35-40%-ə qədərini
- 85-90%-dən çoxu
- 90-100%-ə qədərini
- 25-30%-ə qədərini

271. Aqrar-sənaye kompleksinin obyektinə hansı sahələr daxildir?

- √ istehsal-xidmət müəssisələri
- tikinti təşkilatları
- mədəni-məişət obyektləri
- sosial obyektlər
- təmir təşkilatları

272. Aqrar-sənaye kompleksi nədir?

- istehsalın təşkili
- istehsalın maliyyələşməsi
- √ istehsal və xidmət sahələrinin birləşməsi
- istehsalın həcmının artması
- əmtəəlik məhsulun çoxalması

273. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətini canlandırmaq məqsədilə hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir?

- çoxukladlı iqtisadiyyatın zəifləməsi
- bütün regionlar üçün eyni tövsiyələr vermək
- √ inkişaf istiqamətlərinə diqqətin artırılması
- regional xüsusiyyətlərin nəzərə alınması
- yerli resurslardan zəif istifadə

274. Fərdi sahibkarlığın üstün forması

- √ kəndli (fermer) təsərrüfatları
- dövlət müəssisələri
- səhmdar cəmiyyətləri
- kiçik müəssisələr
- kollektiv müəssisələr

275. Aqrar islahatlar nəticəsində respublikada hansı təsərrüfatçılıq formaları fəaliyyət göstərir?

- ailə təsərrüfatları, istehsal kooperativləri
- √ bunların hamısı
- dövlət müəssisələri, kəndli (fermer) təsərrüfatları
- kiçik müəssisələr, kollektiv müəssisələr

- səhmdar cəmiyyətləri

276. Sahibkarlığa əsaslanan kəndli-fermer təsərrüfatlarının sayı hansı regionlarda çoxluq təşkil edir?

- Şəki-Zaqatala, Naxçıvan, Dağlıq Şirvan
- Gəncə-Qazax, Abşeron, Dağlıq Şirvan
- ✓ Aran, Şəki-Zaqatala, Lənkəran
- Abşeron, Naxçıvan, Quba-Xaçmaz
- Lənkəran, Abşeron, Dağlıq Şirvan

277. Sahibkarlıq fəaliyyətinin obyektinə nə daxildir?

- kəndli (fermer) təsərrüfatları
- səhmdar cəmiyyətləri
- ✓ bazara təklif edilən və istehlak edilən bütün mal və əmtəələr
- firmalar, şirkətlər və digər hüquqi şəxslər
- fiziki şəxslər

278. Aqrar sahibkarlıq fəaliyyəti nəyi əhatə edir?

- ✓ istehsal, satış və bütün xidmət növlərini
- istehsalı və satışı
- satışı və xidmət növlərini
- yalnız istehsalı
- yalnız satışı

279. Aqrar sferada aparılan siyasət nəyi təmin etməlidir?

- köhnə texnologiyanın tətbiqi
- ✓ yerli istehsalçılara üstünlük verilməsi
- istehsalın tempinin aşağı salınması
- ərzaq məhsulları istehsalının azalması
- əhalinin təminatının pisləşməsi

280. Aqrar sferada sahibkarlığın inkişafının sosial-iqtisadi əhəmiyyəti nədədir?

- əhalinin maddi təminatının pisləşməsində
- çoxnövlü təsərrüfatların yaradılmasında
- istehsalın artımında
- ✓ maddi nemətlər bolluğunun yaradılmasında
- intensiv inkişafın təmin edilməsində

281. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyət imkanlarına görə hansı istiqamətlərə ayrılır?

- xidmət sahibkarlığı
- məsləhət sahibkarlığı
- ticarət sahibkarlığı
- ✓ istehsal sahibkarlığı
- maliyyə sahibkarlığı

282. Azərbaycanda XX əsrin əvvəllərində aqrar sferanın hansı sahəsi inkişaf etmişdir?

- çayçılıq
- maldarlıq
- taxılçılıq
- tərəvəzçilik
- ✓ pambıqçılıq

283. Azərbaycanda ilk dəfə hansı nüfuzlu şəxs pambıq parça istehsalı üzrə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olub?

- Nobel qardaşları
- Musa Nağıyev
- Mayılov qardaşları
- Privalovlar
- √ Zeynalabdin Tağıyev

284. Aqrar sferaya daxil olan yüksək istehsal-iqtisadi nəticələrə nail olmaq üçün öz fəaliyyətini nəyə uyğunlaşdırmalıdır?

- √ kənd təsərrüfatının tələblərinə
- əmək sərfinin artmasına
- maya dəyərinin aşağı salınmasına
- qiymətlərin artırılmasına
- istehsalın artırılmasına

285. Regionlarda aqrar sferanın ümumi fəaliyyətinə ona daxil olan sahələrin iştirakı necə təsir göstərir?

- √ əmtəlik məhsulun xüsusi çəkisi ilə
- istehsalın mexanikləşmə səviyyəsi ilə
- istehsala məsrəflərlə
- məhsullara sərf olunan əməklə
- məhsulların maya dəyəri ilə

286. Aqrar sferada və onun regionlarında istehsal olunan məhsulların neçə faizi təkrar istehsala yönəldilir?

- √ 55-60 %-ə qədər
- 75-80 %-ə qədər
- 40-45 %-ə qədər
- 30-40 %-ə qədər
- 25-30 %-ə qədər

287. Regionlarda məşğulluğun yaxşılaşdırılmasında aqrar sferanın hansı sahəsinin inkişafı daha önəmlidir?

- √ yüksək əmək tutumlu sahələrin
- emal sahəsinin
- yemçilik sahəsinin
- taxılçılıq sahəsinin
- əmək tutumu az olan sahələrin

288. Azərbaycan Respublikası Regionlarının sosial-iqtisadi inkişaf Dövlət Proqramı na dair qanunun birinci mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 1993-1994-cü illəri
- 2015-2020-ci illəri
- √ 2004-2008-ci illəri
- 2000-2003-cü illəri
- 1995-2000-ci illəri

289. Regionlarda aqrar sferanın sahələrində geniş təkrar istehsalı təmin edən gəlirləri səviyyəsi necədir?

- √ təkrar istehsalı tam təmin etmir
- istehsal əsasən zərərli başa gəlir
- normadan aşağı səviyyədədir
- təkrar istehsalı tam təmin edir
- gəlirlər öz xərcini ödəməyə çatır

290. Regionlarda aqrar sahibkarlıqla məşğul olanların torpaq, işçi qüvvəsi, maliyyə vəsaitləri ilə təminatı necədir?

- √ orta səviyyədədir
- çox aşağıdır
- normativlərə uyğun gəlmir
- normativlərə uyğun səviyyədədir

- yüksək səviyyədədir

291. Hazırda regionlarda aqrar sferanın inkişafının müasir səviyyəsi qənaətbəxş hesab etmək olarmı?

- tələbatdan yüksəkdir
- tələbatdan çox aşağıdır
- ✓ tələbata uyğundur
- qeyri-qənaət bəxşdir
- inkişaf səviyyəsi tələbatdan aşağıdır

292. Regionların aqrar bölməsində torpaqlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricilərlə müəyyən edilir?

- ✓ natura və dəyər göstəricisi ilə
- əmək tutumluluğu ilə
- natural göstəricilərlə
- dəyər göstəricisi ilə
- müxtəlif qiymətlərlə

293. Aqrar sferada xammaldan əldə edilən son məhsulun çoxalması nəyi əks etdirir?

- xammal itkisinin azalmasını
- xammalın pis keyfiyyətdə olması
- istehsala məsrəflərin yüksəlməsi
- ✓ keyfiyyətin yüksəlməsi və itkilərin azalması
- xammal istehsalının azalmasını

294. Əhalinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasında aqrar sferanın inkişafının əhəmiyyəti nədədir?

- ərzaq məhsulları istehsalının azaldılmasında
- əmək haqqının aşağı salınmasında
- istehsalın səviyyəsinin aşağı salınmasında
- ✓ ərzaq və gündəlik tələbat mallarının artımında
- qeyri ərzaq məhsulları istehsalında

295. Regionlarda hansı təsərrüfat formalarının inkişafına üstünlük verilir?

- kollektiv müəssisələrə
- ✓ fərdi sahibkarlığa və kəndli təsərrüfatlarına
- dövlət təsərrüfatlarına
- ailə və ev təsərrüfatlarına
- istehsal kooperativlərinə

296. Azərbaycan Respublikasında resurs potensialına və ərazisinə görə ən böyük region hansıdır?

- Dağlıq-Şirvan iqtisadi rayonu
- Lənkəran iqtisadi rayonu
- ✓ Aran iqtisadi rayonu
- Naxçıvan iqtisadi rayonu
- Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu

297. Sosial-iqtisadi inkişafa dair qəbul olunmuş proqramda Azərbaycanın ərazisi neçə regiona bölünmüşdür?

- 6 iqtisadi regiona
- 12 iqtisadi regiona
- 15 iqtisadi regiona
- ✓ 10 iqtisadi regiona
- 7 iqtisadi regiona

298. Respublikanın regionlarında aqrar sferaya hansı sahələr daxildir?

- tikinti təşkilatları
- √ xammal istehsal edən müəssisələr
- xidmət təşkilatları
- təmir təşkilatları
- emal müəssisələri

299. Regionlarda aqrar sferanın sahələrində geniş təkrar istehsalı təmin edən gəlirləri səviyyəsi necədir?

- təkrar istehsalı tam təmin edir
- gəlirlər öz xərcini ödəməyə çatır
- istehsal əsasən zərərli başa gəlir
- normadan aşağı səviyyədədir
- √ təkrar istehsalı tam təmin etmir

300. Regionlarda aqrar sahibkarlıqla məşğul olanların torpaq, işçi qüvvəsi, maliyyə vəsaitləri ilə təminatı necədir?

- normativlərə uyğun səviyyədədir
- normativlərə uyğun gəlmir
- çox aşağıdır
- √ orta səviyyədədir
- yüksək səviyyədədir

301. Hazırda regionlarda aqrar sahibkarlığın inkişaf səviyyəsi necədir?

- inkişaf tempi yüksəkdir
- qeyri normaldır
- √ orta səviyyədədir
- yüksək səviyyədədir
- aşağı səviyyədədir

302. Hazırda regionlarda aqrar sferanın inkişafının müasir səviyyəsi qənaətbəxş hesab etmək olarmı?

- tələbatdan yüksəkdir
- inkişaf səviyyəsi tələbatdan aşağıdır
- qeyri-qənaət bəxşdir
- √ tələbata uyğundur
- tələbatdan çox aşağıdır

303. Azərbaycan Respublikasının Regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı na dair proqram nə vaxt təsdiq olunmuşdur (2002-2008-ci illər)?

- 15 may 2004-cü il
- 20 yanvar 2004-cü il
- 20 mart 2004-cü il
- √ 11 fevral 2004-cü il
- 22 fevral 2004-cü il

304. Aqrar sferada sosial-iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi üçün ilk növbədə nəyə nail olunmalıdır?

- √ maddi marağın yüksəldilməsinə
- pul gəlirlərinin artırılmasına
- istehsalın genişləndirilməsinə
- əmək sərfinin artırılmasına
- istehsala məsrəflərin azaldılmasına

305. Respublikada ərazisinə və istehsal potensialına görə kiçik region hansıdır?

- Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu
- √ Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu
- Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu

- Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu
- Abşeron iqtisadi rayonu

306. Respublikada miqyasına görə ən geniş vüsət tapmış sahibkarlıq fəaliyyəti?

- fərdi
- iri
- ✓ kiçik
- korporativ
- orta

307. Ölkənin aqrar sektorunda əsas təsərrüfatçılıq formalarından biri hansıdır?

- istehsal kooperativləri
- ailə təsərrüfatları
- ✓ kəndli (fermer) təsərrüfatları
- səhmdar cəmiyyətləri
- kollektiv müəssisələr

308. Sahibkarlıq hansı fəaliyyət növüdür?

- təsərrüfat
- sosial
- bunların hamısı
- bunların heç biri
- ✓ iqtisadi

309. Aqrar sferada sahibkarlıqla məşğul olan subyektlərin neçəsi emal sahəsində fəaliyyət göstərir? (

- 7500-ə qədər
- 3500-4000-ə qədər
- 3500-ə qədər
- ✓ 6100-dən çoxu
- 4500-dən çoxu

310. Respublikanın aqrar bölmələrində sahibkarlıqla neçə hüquqi şəxs məşğuldur?

- 1500-2000-dən çox
- ✓ 15660-dən çox
- 4000-5500-dən çox
- 2500-3000-ə qədər
- 20000-20500-dən çox

311. Aqrar sferada sahibkarlığın hansı forması daha geniş yayılıb?

- Dövlət sahibkarlığı
- ✓ fərdi sahibkarlıq
- sair sahibkarlıq
- iri sahibkarlıq
- kollektiv sahibkarlıq

312. Aqrar sferada sahibkarlıq fəaliyyətinin növləri hansılardır? (

- ✓ kiçik, orta, iri sahibkarlıq
- əməyin təşkili formaları
- təsərrüfatçılıq formaları
- dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi
- istehsalın ixtisaslaşması

313. ASK-da infrastruktur istehsal sahələrini xidmət işindən azad etməklə yanaşı diqqətin bilavasitə harada cəmləşməsinə şərait yadırır?

- məhsul satışına
- √ istehsal prosesinə
- əmək sərfinə
- əmək haqqına
- əməyin təşkilinə

314. ASK müəssisə və təşkilatlarının inkişaf səviyyəsi artdıqca və istehsalın həcmi genişləndikcə onların nəyə tələbatı daha da artır?

- əmək ehtiyatına
- əmək haqqına
- istehsalın intensivləşməsinə
- √ müxtəlif növ xidmətlərə
- əməyin təşkilinə

315. Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə şərait yaradır?

- √ ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə
- resurslardan səmərəsiz istifadəyə
- enerji gücünün azalmasına
- xərclərin artmasına
- əmək məsrəflərinin çoxalmasına

316. Aqrar sferada ETT nədir?

- əməyin stimullaşdırılması
- istehsala vəsait qoyuluşu
- √ elm və texnikanın inkişafı
- istehsalın intensiv inkişafı
- köhnə texnologiyanın tətbiqi

317. Aqrar sferada daxili və xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsalında investisiya nəyi təmin edir?

- √ yeni növ texnika və texnologiyanın tətbiqi
- lizinq xidmətindən istifadə
- köhnə texnologiyadan istifadə
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın idarə edilməsi

318. Aqrar sferada innovasiya nə deməkdir?

- texniki tərəqqidir
- köhnə texnologiyanın tətbiqidir
- √ yaradıcılıq fəaliyyətinin nəticəsidir
- əmək vasitəsidir
- əsaslı vəsait qoyuluşudur

319. Aqrar sferada innovasiya fəaliyyəti özünü hansı formada biruzə verir?

- √ elmi-texniki tərəqqinin əsas tərəfi kimi
- inkişafın əsas hissəsi kimi
- əsas fondlardan istifadə
- ixtisaslaşmanın dərinləşməsi kimi
- istehsala xərclərin artması kimi

320. Aqrar sferada innovasiya əsasən nə ilə xarakterizə olunur?

- iqtisadiyyatın inkişafı kimi
- yeni istehsal növləri kimi
- √ iqtisadiyyata qoyulan vəsaitin nəticəsi ilə

- cəmiyyətin inkişafı ilə
- elmi-texniki tərəqqinin (ETT) əsas tərəfi kimi

321. ASK müəssisə və təşkilatlarının inkişaf səviyyəsi artdıqca və istehsalın həcmi genişləndikcə onların nəyə tələbatı daha da artır?

- əməyin təşkilinə
- əmək haqqına
- əmək ehtiyatına
- √ müxtəlif növ xidmətlərə
- istehsalın intensivləşməsinə

322. ETT nəyin dəyişməsinə və inkişafına təsir göstərir?

- istehsalın strukturunun dəyişməsinə
- istehsalın texnologiyasının dəyişməsinə
- maşın və mexanizmlərin dəyişməsinə
- təsərrüfat formalarının dəyişməsinə
- √ əmək vasitələrinin dəyişməsinə

323. ETT nəyin dəyişməsinə və inkişafına təsir göstərir?

- maşın və mexanizmlərin dəyişməsinə
- istehsalın texnologiyasının dəyişməsinə
- istehsalın strukturunun dəyişməsinə
- √ əmək vasitələrinin dəyişməsinə
- təsərrüfat formalarının dəyişməsinə

324. Aqrar sferada yeni texnologiyanın tətbiqində əsas qoyuluşlar hansı istiqamətə yönəldilir?

- əməyin təşkilinə
- istehsalın idarə edilməsinə
- istehsalın ixtisaslaşmasına
- √ innovasiyanın inkişafına
- istehsalın intensivləşməsinə

325. İstehsalın inkişafına tələb olunan xidmətin göstərilməsi məqsədi ilə qrup halında birləşərək fəaliyyət göstərən sahələr necə adlanır?

- köməkçi sahə
- sosial sahə
- istehsal sahələr
- √ infrastruktura
- yardımçı sahə

326. Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə əsaslanır?

- √ iqtisadi və bioloji qanunlara
- istehsalın inkişafına
- regional xüsusiyyətlərə
- təbii iqlim şəraitinə
- ETT məxsus qanunlara

327. Aqrar sferada ETT-nin inkişafı nəyə şərait yaradır?

- enerji gücünün azalmasına
- xərclərin artmasına
- resurslardan səmərəsiz istifadəyə
- √ ehtiyatlardan səmərəli istifadəyə
- əmək məsrəflərinin çoxalmasına

328. Aqrar sferada ETT nədir?

- √ elm və texnikanın inkişafı
- istehsala vəsait qoyuluşu
- əməyin stimullaşdırılması
- köhnə texnologiyanın tətbiqi
- istehsalın intensiv inkişafı

329. Aqrar sferada yeni texnologiyanın tətbiqində əsas qoyuluşlar hansı istiqamətə yönəldilir?

- istehsalın ixtisaslaşmasına
- istehsalın idarə edilməsinə
- əməyin təşkilinə
- istehsalın intensivləşməsinə
- √ innovasiyanın inkişafına

330. ASK-da infrastrukturu nədən ibarətdir?

- √ İstehsal və sosial xarakterli xidmətdir
- İstehsalın stimullaşdırılmasıdır
- Əməyin təşkilidir
- Məhsulun xərcinin azaldılmasıdır
- İstehsalın inkişaf etdirilməsidir

331. ASK-nın normal fəaliyyət göstərməsində başlıca amil olan infrastrukturun mənası nədir?

- √ alt, aşağı quruluş
- əsas quruluş
- üst, yuxarı quruluş
- əmək birləşməsi
- əməyin təşkili

332. Aqrar sferada ETT inkişafı insanlar arasında nəyin yaxşılaşmasına təsir edir?

- əməyin təşkili formalarını
- istehsalın ixtisaslaşmasını
- iqtisadi artımı
- böhranlı vəziyyətin yaranmasını
- √ qarşılıqlı münasibətlərin yaxşılaşmasını

333. Aqrar sferada daxili və xarici bazarlarda rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsalında investisiya nəyi təmin edir?

- lizinq xidmətindən istifadəni
- √ yeni növ texnika və texnologiyanın tətbiqini
- istehsalın idarə edilməsini
- köhnə texnologiyadan istifadəni
- istehsalın təmərküzləşməsinə

334. Sahibkarlıq fəaliyyətinin başlıca məqsədi nədir? (

- bunların heç biri
- istehsala kömək edən sahələri inkişaf etdirmək
- əhalini istehlak məhsulları ilə təmin etmək
- strateji növ məhsulların istehsalını təmin etmək
- √ maksimum mənfəət əldə etmək

335. Aqrar sferada çay tikanından tam istifadə ölkəyə nə verə bilər?

- tullantı məhsulları
- zəhərli maddələr
- √ xəstəliklərin müalicəsi üçün yağ

- torpağın münbitliyi üçün üzvi gübrə
- yerli yanacaq üçün odun

336. Aqrar sferada fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektinin neçəsi kənd təsərrüfatı ilə məşğul olur?

- 4500-5000-ə qədəri
- 2000-2500-ə qədəri
- 2500-3000-ə qədəri
- 3500-4000-ə qədəri
- ✓ 9500-dən çoxu

337. Aqrar sferada iri sahibkarlığın üstünlükləri nədədir?

- ✓ texnoloji tərəqqi, iqtisadi artımda
- istehsalın intensivləşməsində
- ixtisaslaşmanın dərinləşməsində
- istehsalın təşkilində
- ətraf mühitin mühafizəsində

338. Aqrar sferada kiçik və orta sahibkarlıq hansı üstünlüklərə malikdir? (

- istehsalın ixtisaslaşmasına
- ✓ iqtisadiyyatın lazımi çevikliyinə
- şəxsi marağın artırılmasına
- istehsalın kooperativləşməsinə
- rəqabət mühitinin yaradılmasına

339. Aqrar sferada sahibkarlığın ikinci inkişaf mərhələsi hansı illəri əhatə edir?

- 1990-1993-cü illəri
- 2002-2005-ci illəri
- 2008-2010-cu illəri
- ✓ 1993-2002-ci illəri
- 2005-2008-ci illəri

340. Azərbaycan müstəqillik qazandıqdan sonra sahibkarlığın inkişaf mərhələsi hansı dövrü əhatə edir?

- 1970-1990-cı illəri
- ✓ 1990-1993-cü illəri
- 1960-1970-ci illəri
- 1950-1960-cı illəri
- 1940-1950-ci illəri

341. Aqrar sferada suvarma üsullarının hansı məhsuldarlığın yüksəlməsinə bilavasitə təsir edir?

- impulsu suvarma
- şırımlar vasitəsilə suvarma
- selləmə suvarma
- ✓ damcılarla impulsu suvarma
- dəmiyyə şəraitində istehsalın aparılması

342. Aqrar sferada mövcud çatışmamazlıqların aradan qaldırılması üçün hansı tədbirin həyata keçirilməsi önəmlidir?

- ətraf mühitin mühafizəsinin
- torpağın yeni üsulla suvarılmasının
- ✓ aqrokimya xidməti mərkəzinin
- istehsalın ixtisaslaşmasının
- torpaqların meliorasiyasının

343. Xəstəlik və zərərvericilərlə mübarizədə aparılarkən istifadə edilən kimyəvi maddələr nəyin ucuzlaşmasına səbəb olur?

- ✓ məhsulların
- qiymətin
- həyat şəraitinin
- əmək haqqının
- əmək sərfinin

344. Respublikanın aqrar bölməsində yaradılan təsərrüfatçılıq formasından hansı üstünlük təşkil edir?

- ✓ kəndli (fermer) təsərrüfatı
- kolxoz təsərrüfatı
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- sovxoz təsərrüfatı

345. Xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlar bunlardan hansıdır?

- ✓ bunların hamısı
- bunların heç biri
- vətəndaşların qanuni istifadəsindəki torpaqlar
- fərdi yaşayış evlərin həyatı sahələri
- fərdi, kollektiv və kooperativ bağların altında olan torpaqlar

346. Torpaq üzərində mülkiyyətləvətorpaqdan istifadə edilməsi ilə əlaqədar olan münasibətlər necə adlanır?

- ✓ aqrar münasibətlər
- bunların hamısı
- bunların heç biri
- bələdiyyə münasibəti
- kəndli (fermer) münasibəti

347. Yüngül sənaye sahəsi və taxılçılıq sahəsi üzrə neçə faiz aqrar sfera tərəfindən təmin edilir?

- 50-60%
- 1
- bunların heç biri
- 40-50%
- ✓ 85-90%

348. Aqrar sferada istehsal olunan ərzaq və digər kənd təsərrüfatı məhsulünün ölkənin istehlakı olan tələbatının necə hissəsini təşkil edir?

- 42186
- 42036
- ✓ 42097
- heç birini
- 42125

349. Aqrar sferada torpaqdan istifadə əmsalının artmasında hansı üsul daha effektiv hesab olunur?

- ✓ qapalı drenaj sisteminə keçilməsi
- torpaqların külək eroziyası
- yağış yağıdırma yolu ilə suvarma
- şırımlar vasitəsilə suvarma
- selləmə suvarmanın təşkili

350. Aqrar sferada külək, su eroziyasına uğramış torpaqlar ümumi torpaqların neçə faizini təşkil edir?

- ✓ 80 – 85 %-ə qədər
- 25 – 30 %-ə qədərini
- 10 – 15 %-ə qədər

- 90 – 100 %-ə qədəri
- 40 – 45 %-ə qədəri

351. Azərbaycanda suvarma əkinçiliyi ölkədə istehsal olunan bitkiçilik məhsullarının neçə faizini verir?

- ✓ 80,0 %-ə qədərini
- 65 – 70 %-ə qədərini
- 60 – 65 %-ə qədərini
- 55 – 60 %-ə qədərini
- 50,0 %-ə qədərini

352. Aqrar sferada torpağın çirklənməsinə səbəb olan hansı maddə daha çox toksikoloji xassəyə malikdir?

- azot gübrəsi
- torpağın irriqasiyası
- torpağın meliorasiyası
- fosfor gübrəsi
- ✓ civə

353. Torpaqların eroziyaya uğramasında hansı eroziyanın xüsusi çəkisi böyükdür?

- əməyin təşkili
- mexanikləşmə
- yalnız külək
- ✓ su və külək
- yalnız suvarma

354. Xəstəlik və zərərvericilərə qarşı işlədilən kimyəvi maddələr nəyin tərkibinə ciddi təsir göstərir?

- məhsulların
- yemin
- toxumun
- ✓ torpaq və suyun
- keyfiyyətin

355. Aqrar sahədə işlədilən kimyəvi dərman və birləşmələr nəyin yaxşılaşmasına səbəb olur?

- əmək təşkilinin
- texnoloji prosesin
- həyat şəraitinin
- ✓ məhsulun keyfiyyətinin
- suvarma rejiminin

356. Kəndli (fermer) dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ✓ k/t-ı məhsulu istehsal edən xüsusi k/t-ı müəssisəsi nəzərdə tutulur
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- yardımçı təsərrüfatlar nəzərdə tutulur
- kolxoz və sovxozlar nəzərdə tutulur

357. Dövlət mülkiyyətində olan torpaqlara bunlardan hansılar aiddir?

- ✓ su fondu torpaqlar
- bunların hamısı
- dövlət hakimiyyət orqanlarının yerləşdiyi torpaqlar
- yay və qış otlaqlarının torpaqları
- mal-qara düşərgələrinin torpaqları

358. İstehsal dövrü dedikdə nə başa düşülür?

- bunların hamısı
- bunların heç biri
- istehsal olunan məhsul
- √ iş müddəti nəzərə almaqla məhsul istehsalı prosesində olduğu müddət
- istehlak olunan məhsul

359. Bazarın əmələgəlməsi nə ilə bağlıdır?

- bunların heç biri ilə
- bunların hamısı ilə
- √ ictimai əmək bölgüsünün əmələgəlməsi
- infrastrukturla
- k/t-1 ilə

360. Aqrar sfera nələri müəyyənləşdirir?

- əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsini
- √ bunların hamısı
- bunların heç biri
- inkişaf istiqamətini
- xalq təsərrüfatı sahələrinin fəaliyyətini

361. Ümumdünya Ərzaq Təhlükəsizliyi Sammiti hansı şəhərdə keçirilib?

- √ Romada
- hələ keçiriləcək
- heç bir şəhərdə olmayıb
- Sumqayıtda
- Bakıda

362. Kənd təsərrüfatı istehsalının xarakterik cəhətlərindən biri bunlardan hansılardır?

- bunların heç biri
- bunların hamısı
- √ mövsümi xarakter daşması
- meliorasiya
- irriqasiya

363. Aqrar sferanın inkişafı bunlardan hansının yüksəldilməsinə malikdir?

- daxili bazarın yerli məhsullarla zənginləşməsi
- ölkə əhalisinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə
- √ bunların hamısı
- sənaye sahələrinin fəaliyyətinin yüksəldilməsi
- əhalinin məşğulluğunun artırılması

364. Kənd təsərrüfatı məişəli məhsullara tələbat artdıqca onların nə ilə məşğul olan sahələr şəbəkəsi artır?

- istehsalı
- √ bunların hamısı
- daşınması
- emalı
- tədarükü

365. Aqrar sferada suvarma üsullarının hansı məhsuldarlığın yüksəlməsinə bilavasitə təsir edir?

- selləmə suvarma
- dəmiyyə şəraitində istehsalın aparılması
- √ damcılarla impulsu suvarma

- impulsu suvarma
- sırımlar vasitəsilə suvarma

366. Aqrar sferada torpaqdan istifadə əmsalının azalmasına təsir edən amil hansıdır?

- √ açıq drenlər
- torpaqların duzlardan təmizlənməməsi
- qrunut sularının səviyyəsinin qalxması
- örtülü drenlər
- drenaj işinin aparılmaması

367. Suvarılan sahələr əkinçiliyin bütün məhsullarının nə qədərini verir?

- √ 1/3 hissəsini
- yalnız 20%-ə qədərini
- 2/3 hissəsini
- 1/2 hissəsini
- 1/4 hissəsini

368. Dünyada suvarılan torpaqlar əkin sahəsini neçə faizini təşkil edir?

- 25,0 – 30,0 % qədərini
- 10 – 15 %-ə qədərini
- 13,5 %-ə qədərini
- √ 17,0 %-dən çoxunu
- 25,0 %-ə qədərini

369. Aqrar sferada eroziya prosesi nə deməkdir?

- torpağın münbitliyinin artması
- √ torpağın üst qatının küləyin, suyun təsiri ilə dağılması
- torpağın meliorasiyası zamanı pozulması
- torpaqların şorakətləşməsi
- torpaqların şoranlaşması

370. Aqrar sferada torpağın müxtəlif maddələrlə çirklənməsi nəyin çirklənməsinə bilavasitə təsir edir?

- meşələrin
- meyvə bağlarının
- çay plantasiyalarının
- √ suyun, atmosferin
- üzüm plantasiyalarının

371. Aqrar sferada torpağın fiziki, kimyəvi çirklənməsi nəyə səbəb olur?

- torpaqda özünü təmizləmənin getməsinə
- istehsalın təmərküzləşməsinə
- torpağın su keçirmə qabiliyyətinin azalmasına
- keyfiyyətin pisləşməsinə
- √ məhsuldarlığın aşağı düşməsinə

372. Aqrar sferada torpağın xassəsi nə vaxt dəyişir?

- məhsul istehsalı prosesində
- şoranlaşma zamanı
- eroziya zamanı
- √ fiziki, kimyəvi paralanma zamanı
- torpaqdan istifadə zamanı

373. Dünyada hər il əridilən 500 milyon ton metalın neçə faizi korroziyaya uğrayaraq torpağa daxil olur və onu çirkləndirir?

- 10 – 15%-ə qədəri
- 45%-dən çox hissəsi
- 40 – 45%-ə qədəri
- √ 20 – 25%-ə qədəri
- 15 – 20%-ə qədəri

374. Aqrar sferada torpağın çirklənməsi nədir?

- √ torpağın səthinin müxtəlif maddələrlə örtülməsi
- torpaqda qazıntı işlərinin aparılması
- zəhərli maddələrdən istifadə
- mineral gübrələrin verilməsi
- torpağa kimyəvi maddələrin daxil olması

375. Aqrar sferada ətraf mühitin mühafizəsi nədir?

- ekoloji təhlükə
- √ resurslardan istifadəyə yönəldilmiş tədbirlər
- torpağın çirklənməsi
- təbii resurslardan istifadə
- ətraf mühitin çirklənməsi

376. Torpaqlardan istifadənin səmərəliliyi yüksəldikcə hansı proses güclənir?

- √ eroziya
- şoranlaşma
- mexanikləşmə
- gübrələnmə
- suvarma

377. Elmi-texniki tərəqqinin sürətlənməsi k/t-ı ilə nəyin arasındakı əlaqəni dərinləşdirir?

- emal müəssisəsi
- saxlama ilə
- satışla
- tədarüklə
- √ təbiətlə

378. Xəstəlik və zərərvericilərlə mübarizədə aparılarkən istifadə edilən kimyəvi maddələr nəyin ucuzlaşmasına səbəb olur?

- əmək sərfinin
- qiymətin
- √ məhsulların
- həyat şəraitinin
- əmək haqqının

379. Xəstəlik və zərərvericilərlə mübarizə zamanı işlədilən kimyavi maddələr nəyin artmasına şərait yaradır?

- mexanikləşmənin
- əmək sərfinin
- istehsal xərcinin
- əmək haqqının
- √ istehsalın

380. Ekoloji tarazlığın pozulmasına aşağıdakılardan hansı daha ciddi təsir göstərir?

- mexanikləşmə
- nəqliyyat
- rabitə

- √ suvarma texnologiyası
- əmək təşkili

381. Respublikanın aqrar bölməsində yaradılan təsərrüfatçılıq formasından hansı üstünlük təşkil edir?

- bunların hamısı
- bunların heç biri
- √ kəndli (fermer) təsərrüfatı
- kolxoz təsərrüfatı
- sovxoz təsərrüfatı

382. Xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlar bunlardan hansıdır?

- fərdi, kollektiv və kooperativ bağların altında olan torpaqlar
- bunların heç biri
- √ bunların hamısı
- vətəndaşların qanuni istifadəsindəki torpaqlar
- fərdi yaşayış evlərin həyatı sahələri

383. İş müddəti dedikdə nə başa düşülür?

- √ məhsul istehsalı prosesinin əmək fəaliyyətinin təsiri altında olduğu vaxt
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- işdən getmə vaxtı
- işə gəlmə vaxtı

384. Aqrar sfera cəmiyyətin inkişafı üçün neçə əhəmiyyətə malikdir?

- bunların hamısı
- bunların heç biri
- heç bir əhəmiyyətə malik deyil
- √ əvəzolunmaz
- kiçik bir əhəmiyyətə

385. Torpaq üzərində mülkiyyətləvətorpaqdan istifadə edilməsi ilə əlaqədar olan münasibətlər necə adlanır?

- √ aqrar münasibətlər
- bunların hamısı
- bunların heç biri
- bələdiyyə münasibəti
- kəndli (fermer) münasibəti

386. Torpağın bioloji potensialı dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- √ bunların hamısı
- bunların heç biri
- torpağın fiziki və kimyavi quruluşu
- illik günəşli günlərin sayı
- torpağın suvarma və melorasiyası

387. Yüngül sənaye sahəsi və taxılçılıq sahəsi üzrə neçə faiz aqrar sfera tərəfindən təmin edilir?

- 50-60%
- bunların heç biri
- 100%
- √ 85-90%
- 40-50%

388. Aqrar sferada istehsal olunan ərzaq və digər kənd təsərrüfatı məhsulləri ölkənin istehlaka olan tələbatının necə hissəsini təşkil edir?

- ✓ 3/4
- heç birini
- 1/2
- 1/7
- 1/5

389. Aqrar sferada şoranlaşmanın neçə dərəcəsi fəaliyyət göstərir?

- 6 dərəcəsi
- 7-dən çox dərəcəsi
- 2 dərəcəsi
- 3 dərəcəsi
- ✓ 4 dərəcəsi

390. Aqrar sferada torpaqdan istifadə əmsalının artmasında hansı üsul daha effektiv hesab olunur?

- selləmə suvarmanın təşkili
- ✓ qapalı drenaj sisteminə keçilməsi
- şırımlar vasitəsilə suvarma
- yağış yağıdırma yolu ilə suvarma
- torpaqların külək eroziyası

391. Azərbaycanda əkin sahələrinin neçə faizi suvarma şəbəkələri ilə təmin edilib?

- 50 – 55 %-ə qədər
- 10,0 %-dən az hissəsi
- 30 – 35 %-ə qədər
- 35 – 40 %-ə qədər
- ✓ 68,0 %-dən çox hissəsi

392. Torpaqların neçə faizə qədər şiddətli eroziyaya məruz qalıb?

- 5,0 – 7,0 %-ə qədər
- 15,0 %-dən çox hissəsi
- 13,0 – 14,0 %-ə qədər
- ✓ 11,0 – 11,6 %-ə qədər
- 7,5 – 8,0 %-ə qədər

393. Azərbaycan Respublikası ərazisinin neçə faizə qədər eroziyaya məruz qalıb?

- 10,7 – 11,6 %-ə qədər
- ✓ 36,0 %-dən çox hissəsi
- 20,5 – 30,0 %-ə qədər
- 20,0 %-ə qədər
- 14,5 %-dən çox hissəsi

394. Aqrar sferada başqa amillərin məhsuldarlığa təsiri neçə faiz arasında dəyişə bilər?

- 15 – 18 % arasında
- 40 %-dən az
- 35 %-dən çox
- 10 – 15 % arasında
- ✓ 30 – 31 % arasında

395. Aqrar sferada çirklənmənin öz-özü təmizlənmə hansı sahədə gedir?

- atmosferdə
- ✓ suda
- meşədə

- torpaqda
- istehsal prosesində

396. Aqrar sferada torpağın çirklənməsinin neçə növü mövcuddur?

- 7 növü
- ✓ 4 növü
- 1 – 2 növü
- 2 – 3 növü
- 9 növü

397. Aqrar sferada ətraf mühitə ziyan dəyməməsi üçün hansı tədbirlər həyata keçirilməlidir?

- torpağın şoranlaşması
- meşə massivlərinin məhv edilməsi
- torpaqlara mineral gübrə verilməsi
- ✓ meliorasiya işinin aparılması
- ekoloji tarazlığın pozulması

398. Aqrar sferada külək, su eroziyasına uğramış torpaqlar ümumi torpaqların neçə faizini təşkil edir?

- 25 – 30 %-ə qədərini
- ✓ 80 – 85 %-ə qədəri
- 10 – 15 %-ə qədəri
- 90 – 100 %-ə qədəri
- 40 – 45 %-ə qədəri

399. Torpaqların iqtisadi münbitliyinin yüksəldilməsi nəyə şərait yaradır?

- suvarmaya
- gəlirlərin azalmasına
- zərərliyin yüksəlməsinə
- ✓ istehsalın artmasına
- mexanikləşməyə

400. Kənd təsərrüfatının xarakterik xüsusiyyətləri bunlardan hansıdır?

- bunların hamısı
- bunların heç biri
- istehsal dövrü
- iş müddəti
- ✓ istehsal dövrü ilə iş müddətinin uyğun gəlməsi

401. Ölkənin milli iqtisadiyyatının ən mühüm tərkib hissəsi nədir?

- ✓ aqrar sferadır
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- sənayedir
- elmi-texniki tərəqqi

402. Aqrar sferada ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalına təsir edən amillər hansıdır?

- təbii, texnoloji amillər
- ✓ bunların hamısı
- təsərrüfatlararası əlaqələrin yaxşılaşdırılması
- xidmət sahələrinin yaxşılaşdırılması
- bazar, iqtisadi və təşkilatı amillər

403. Azərbaycanın aqrar bölməsində səhrələşmə prosesini yaradan amillər hansıdır?

- irriqasiya eroziyası
- √ bunların hamısı
- şorakətləşmə, yamaclarda səthi və yarıqan eroziyası
- təkrar şoranlaşma
- bataqlaşma, torpağın çirklənməsi

404. Azərbaycan Respublikasının aqrar bölməsində səhrələşmə dərəcələri hansıdır?

- zəif səhrələşmə
- √ bunların hamısı
- çox yüksək dərəcədə səhrələşmə
- yüksək dərəcədə səhrələşmə
- orta dərəcədə səhrələşmə

405. Aqrar sferada impulsu damcılarla suvarmanın əsas üstünlükləri nədədir?

- ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunması
- √ bunların hamısı
- bitkilərin tələbata uyğun su ilə təmin edilməsi
- qrunt sularının səviyyəsinin dəyişməməsi
- ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı

406. Aqrar sahədə son illərdə suvarmanın inkişaf tempinin aşağı düşməsinin səbəbləri nədir?

- yeni layihələrin qiymətinin yüksək olması
- √ bunların hamısı
- şoranlaşma, şorakətləşmə
- əlverişli torpaqların qıtlığı
- su resurslarının qıtlığı

407. Torpaqlarda gedən eroziya prosesinin neçə faizini orta eroziya təşkil edir?

- 5,5 – 6,1 %-ə qədərini
- 30,0 %-dən çox hissəsini
- 20 – 25 %-ə qədərini
- 15,5 – 16,5 %-ə qədərini
- √ 10,5 – 10,7 %-ə qədərini

408. Respublikada gedən eroziya prosesinin neçə faizi zəif hesab olunur?

- √ 14,0 %-dən çox hissəsi
- 25 – 30 %-ə qədər
- 2,5 – 3,5 %-ə qədər
- 4,0 – 4,5 %-ə qədər
- 5,0 – 10,0 %-ə qədər

409. Aqrar sferada havaların əlverişli keçməsi məhsuldarlığa neçə faiz təsir edir?

- √ 14 – 15 %-ə qədər
- 20 – 25 %-ə qədər
- 30,0 %-dən çox
- 6 – 10 %-ə qədər
- 5 – 6 %-ə qədər

410. Aqrar sferada torpağın çirklənməsinə səbəb olan hansı maddə daha çox toksikoloji xassəyə malikdir?

- torpağın meliorasiyası
- torpağın irriqasiyası
- √ cıvə

- azot gübrəsi
- fosfor gübrəsi

411. Aqrar sferada torpağın çirklənməsi növləri hansılardır

- mexaniki çirklənmə
- √ bunların hamısı
- sanitariya çirklənməsi
  - kimyəvi, bioloji çirklənmə
  - fiziki çirklənmə

412. Aqrar sferada ətraf mühitin mühafizəsi istiqamətində hansı tədbirlərin həyata keçirilməsi vacibdir?

- meşələrin qırılmaması
- √ bunların hamısı
- ətraf mühitə ziyan dəyməməsi
  - qrunut sularının səviyyəsinin qalxmaması
  - heyvanat aləminin dağılmaması

413. Ətraf mühitin mühafizəsi aqrar sferaya nə verə bilər

- torpağın, suyun çirklənməsi
  - ekoloji tarazlığın pozulması
  - ümumi məhsulun artırılması
- √ ekoloji cəhətdən təmiz məhsul istehsalı
- istehsala məsrəflərin artması

414. Aqrar bazanın qorunmasını özündə əks etdirən dövlətin aqrar siyasəti neçə əsas mərhələni birləşdirir?

- √ 3
- 4
  - 2
  - 1
  - 5

415. Aqrar sfera üzrə əsas kapitala yönəldilmiş investisiyaların nə qədər təşkil etmişdir?

- √ 243,3 milyon manat
- 6,5 – 10,5 milyon manat
  - 150 – 200 milyon manat
  - 60,5 – 90,0 milyon manat
  - 40,7 – 58,3 milyon manat

416. Ölkə iqtisadiyyatı üzrə əsas kapitala yönəldilmiş investisiya neçə milyon manat təşkil etmişdir?

- 10,5 – 15,1 milyard manat
  - 15,5 milyard manatdan çox
- √ 7,1 – 7,5 milyard manatdan çox
- 5,7 – 6,0 milyon manat
  - 0,9 – 3,0 milyon manat

417. Aqrar sferada investisiya qoyuluşunun mənası nədir?

- √ sərmayə qoyuluşu
- maliyyələşdirmə
  - kapital yönümlü vəsait
  - əmək haqqı xərcləri
  - istehsala çəkilən xərc

418. Aqrar bazanın dövlət tərəfindən dolayı və ya qeyri-müstəqil tənzimlənməsi hansı vasitələrlə həyata keçirilir?

- √ bunların hamısı
- məhsul istehsal xərclərinin aşağı salınması tədbirləri; aqrar sferada struktur siyasət
- əmtəə istehsalçılarının qiymət subsidiyaları; ölkədə xarici ticarətin tənzimlənməsi ilə əlaqədar tədbirlər
- aqrar sferanın məhsullarının dövlət tədarükü; aqrar sferada istehsalın rentabelliyyəsinin yüksəldilməsinə yönəldilən tədbirlər
- əmtəəlik məhsulun satışından daxil olan vəsaitin artırılması

419. Dövlətin aqrar siyasətinin aqrar bazarın formalaşmasına təsiri hansı amillərlə şərtlənir?

- bazar institutlarının yaradılması; əhəlinin geniş təbəqələrinin psixoloji cəhətdən hazırlanması
- istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması
- √ aqrar bazar iştirakçılarının təbii fəlakət və digər əvvəlcədən proqnozlaşdırıla bilməyən təsirlərdən etibarlı sığortalanması; daxili əmtəə istehsalçılarının iqtisadi maraqlarının səmərəli və etibarlı şəkildə müdafiə olunması; istehlakçıların vəziyyətinin stabil saxlanılması
- mülkiyyətin çoxnövlülyünə və müxtəlif təsərrüfat formalarına keçməsi; istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması; sərbəst iqtisadi zonaların yaradılması və s.
- kredit-pul sisteminin sağlamlaşdırılması və inflyasiyanın artımının qarşısının alınması; istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması və s.

420. Bazar münasibətlərinin inkişaf etdirilməsində birinci qrup amillərə nə aid edilir?

- sərbəst iqtisadi zonaların yaradılması
- kredit-pul sisteminin sağlamlaşdırılması və inflyasiyanın artımının qarşısının alınması; istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması və s.
- √ istehsalın iqtisadi metodlarla idarə edilməsinə keçirilməsi; sahibkarlıq fəaliyyətinin gücləndirilməsi; sərbəst şəkildə istehsal əlaqələrinin yaradılması və s.
- mülkiyyətin çoxnövlülyünə və müxtəlif təsərrüfat formalarına keçməsi; kredit-pul sisteminin sağlamlaşdırılması və inflyasiyanın artımının qarşısının alınması
- istehsalın sahə quruluşunun dəyişdirilməsi hesabına iqtisadiyyatda bəzi məhsulların qıtlığının aradan qaldırılması

421. Aqrar sferada investisiya qoyuluşu hansı amillərə müvafiq olaraq təkmilləşdirilir?

- təkrar istehsal strukturuna
- texnoloji struktura
- √ bunların hamısı
- bunların heç biri
- sahə strukturuna

422. Bazar münasibətləri şəraitində bazar hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- √ bunların hamısı
- istehsalçılarla istehlakçıların iqtisadi mənafeələrinin əlaqələndirilməsi funksiyası
- istehsalın yüksək səmərəliliyinin təmin edilməsi funksiyası
- tənzimləmə funksiyası
- istehsalla istehlakın əlaqələndirilməsi funksiyası

423. Bazarın hansı əlamətləri və meyarları var?

- √ bunların hamısı
- təsərrüfat subyektləri, istehsalçılar ilə istehlakçılar arasında iqtisadi əlaqələrin olması
- istehsalın differensiallaşdırılması hesabına istehsal quruluşunun təkmilləşdirilməsi
- iqtisadi subyektlər arasında ekvivalent mübadilə əsasında təsərrüfat əlaqələrinin yaranması
- istehsalçılar arasında rəqabətin mövcud olması

424. Aqrar sferada investisiya siyasəti hansı prinsiplər əsasında həyata keçirilir?

- √ bunların hamısı
- bunların heç biri
- xarici investisiyaların stimullaşdırılması
- dövlət investisiyalarının məqsədi yerləşdirilməsi
- investisiya prosesinin mərkəzləşdirilməsi

425. Aqrar sferada investisiyaların əsas üstünlükləri nədədir?
- √ bunların hamısı
  - bunların heç biri
  - intellektual sərvətlər və başqa sərvətlər
  - daşınan və daşınmaz əmlak
  - pul vəsaiti, kreditlər, səhmlər, qiymətli kağızlar
426. Aqrar sferada investisiyanın əsas istiqamətlərinə rəğmən necə hissəyə ayrılır?
- 3 – 4-dən çox hissəyə
  - 3 hissəyə
  - √ 6 hissəyə
  - 8-10-dan çox hissəyə
  - 5 hissəyə
427. İdeal əmək bazarı nə ilə formalaşır?
- √ ölkədə mövcud olan xalis rəqabətin olması ilə
  - əməyin təklifi ilə
  - bunların hamısı ilə
  - bunların heç biri ilə
  - rəqabətin olmaması ilə
428. İslahatların aparılması nəticəsində nələr baş vermişdir?
- √ iqtisadiyyatın aqrar bölməsi tamamilə özəlləşdirilmiş
  - k/t-nın inkişafı dondurulmuş
  - bunların hamısı
  - bunların heç biri
  - k/t-ı geriləmiş
429. ASK-da intensivləşmənin iqtisadi mahiyyəti nədən ibarətdir?
- √ Kapitalın eyni torpaq sahəsində cəmlənməsindən
  - İstehsalın strukturunun dəyişilməsindən
  - Kapitalın torpaqlar arasında bölüşdürülməsindən
  - Kapitalın strukturunun təkmilləşdirilməsindən
  - Məhsul istehsalının artırılmasından
430. ASK-da intensivləşmənin iqtisadi səmərəliliyi öz əksini nədə tapır?
- √ Məhsul istehsalının çoxalmasında
  - Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsində
  - İstehsal xərcinin artmasında
  - Satılan məhsulun çoxalmasında
  - Əmək şərtinin artmasında
431. ASK-da intensivləşmə müqayisə nəticəsində müəyyənləşdirilən hansı göstəricidir?
- √ nisbi
  - mütləq
  - keyfiyyət
  - dinamik
  - dəyişən
432. Məhsul istehsalının artırılmasına torpaqların genişləndirilməsi və obyektlərin artırılması hesabına nail olunması inkişafın hansı istiqamətidir?
- √ ekstensiv

- istehsalın təmərküzləşməsi
- intensiv
- məqsədəuyğun
- istehsalın ixtisaslaşması

433. ASK-da elmi-texniki tərəqqinin sürətlənməsi və onun nailiyyətlərinin tətbiqi nəyin inkişafına səbəb olur?

- ✓ intensivləşmənin
- ekstensiv inkişafın
  - iqtisadi münasibətlərin
  - ixtisaslaşmanın
  - əmək haqqının

434. Aqrar sferada əmək sərfi göstəricisi istehsalın intensivləşdirilməsini hansı cəhətdən xarakterizə edir?

- ✓ istehsalın mexanikləşmə və avtomatlaşdırma səviyyəsini
- istehsalın ixtisaslaşmasını
  - istehsalın yerləşdirilməsini
  - istehsalın təmərküzləşməsini
  - istehsalın texnologiyasını

435. Aqrar sferada geniş təkrar istehsalın hansı formasına üstünlük verilir?

- ✓ intensiv inkişafa
- ekstensiv inkişafa
  - istehsalın təmərküzləşməsinə
  - kompleks mexanikləşdirməyə
  - istehsalın ixtisaslaşmasına

436. Ərazi məşğulluq proqramında neçə bölmə müəyyən edilib?

- ✓ 5
- 4
  - 6
  - 7
  - 3

437. Müvəqqəti məşğulluq nədir?

- ✓ vətəndaşların müəyyən müddət ərzində ictimai səmərəli fəaliyyəti
- iş qüvvəsi tələb edən iş yeri
  - bunların heç biri
  - bunların hamısı
  - işəgötürənlərin boş olan iş yeri

438. İqtisadi böhran nə ilə nəticələnir?

- ✓ bunların hamısı
- əmək bazarında vəziyyət gərginləşir
  - mal qıtlığı yaranır
  - bunların heç biri
  - işsizliyin yaranması ilə

439. Təbii əmək bazarı nədir?

- ✓ xalis rəqabətin olmadığı bir bazar
- alqı-satqı məntəqəsi
  - bunların heç biri
  - bunların hamısı
  - kolxoz bazarı

440. Əmək bazarını nəzəri cəhətdən neçə yerə bölmək olar?

- √ 5 yerə
- 10 yerə
- 2 yerə
- 100 yerə
- 3 yerə

441. Emal sənayesi aqrar sahənin inkişafında mühüm rol oynayır və daha nələrə xidmət edir?

- √ maddi-texniki təchizatın formalaşmasına
- mənəviyyata
- bunların hamısına
- bunların heç birinə
- maddiyyata

442. Kənd təsərrüfatı cəmiyyətin həyatında sosial-iqtisadi səciyyə daşımaqla daha hansı əhəmiyyətə malikdir?

- √ siyasi və strateji əhəmiyyətə malikdir
- sosial əhəmiyyətə
- iqtisadi əhəmiyyətə
- bunların hamısına
- heç bir əhəmiyyətə malik deyil

443. Ayrı-ayrı konkret sahələrdə intensivlik səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı təyinatlı müqayisədən istifadə olunur?

- √ xüsusi
- dəyişən
- sabit
- nisbi
- ümumi

444. Təsərrüfatlarda intensivlik səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı təyinatlı müqayisədən istifadə olunur?

- √ ümumi
- nisbi
- dəyişən
- sabit
- mütləq

445. ASK sistemində torpaqdan, istehsal resurslarından, texnologiyadan, əsaslı vəsait qoyuluşundan intensivləşmənin nəyi asılıdır?

- √ səviyyəsi
- təşkili qaydası
- hərəkət forması
- dəyişilməsi
- dinamikası

446. ASK-da geniş təkrar istehsala hansı yollarla nail olunur?

- maddi maraq
- torpaqların genişlənməsi
- √ intensiv və ekstensiv inkişaf
- əməyin təşkili
- əhali artımı

447. Müasir dövrdə ASK-nın inkişafının başlıca istiqaməti nədən ibarətdir?

- işçilərin çoxaldılması

- ekstensiv inkişaf
- ✓ intensiv inkişaf
- torpaqların artırılması
- texniki təmirin gücləndirilməsi

448. Aqrar sferada heyvandarlıq sahələrinin intensivlik səviyyəsinin müəyyən edilməsində hansı göstəricilər əsas götürülür?

- naxırın quruluşunun yaxşılaşdırılması
- mütərəqqi texnologiyanın tətbiqi
- cins yaxşılaşdırılması
- heyvanların yem, binalarla təmin edilməsi
- ✓ bunların hamısı

449. Aqrar sferada sahələr üzrə intensivləşmə səviyyəsi müəyyən edilərkən hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

- mütərəqqi texnologiyanın tətbiqi
- bitkilərin növ tərkibi, torpağın meliorasiyası
- enerji ilə təmin olunma
- ✓ bunların hamısı
- mineral və üzvü gübrələrdən istifadə

450. Ərazi məşğulluq proqramının II hissəsinə bunlardan hansı aid edilir?

- bunların hamısı
- ✓ məşğulluq və işsizliyin tənzimlənməsində əmək bazarının rolu
- sərbəst işlərin və qeyri-məşğul əhəlinin yeni işə hazırlanması
- kadrların peşə hazırlığı
- əmək bazarının hesablanması

451. Ərazi işçi qruplarının vəzifələrinə bunlardan hansı daxil edilir?

- bunların heç biri
- vacib məlumatlar və informasiyalarla təmin edilmə
- ƏMP-nin iqtisadiyyatın inkişaf göstəriciləri ilə uyğunlaşdırılması
- hazırlıq mərhələsində formaların doldurulması
- ✓ bunların hamısı

452. Əmək bazarı nədir?

- ✓ iş qüvvəsinə olan tələb və təklifin məcmusu
- əmək fəaliyyətinə ilk dəfə başlamaq
- bunların hamısı
- əmək qabiliyyətli şəxslərin müstəqil sürətdə işlə təmini
- işə götürənlərin boş olan iş yeri

453. ASK sistemində müxtəlif təsərrüfatçılıq formalarının inkişafı nələri tələb edir?

- onların peşə tərkibinin kökündən dəyişməsinə
- ✓ bunların hamısı
- peşəkar kadr hazırlığını
- bunların heç biri
- yeni tipli işçilərin təkrar istehsalını

454. Əmək bazarının əsas tərkib hissəsi olan infrastruktur nələri tənzimləyir?

- peşə hazırlığını
- işçi qüvvəsinin tələb və təklif arasında tarazlığı
- ✓ bunların hamısını
- işə düzəlməni
- peşə yönümlü

455. Bu k/t-ı məhsullarının hansı emal mərhələsindən keçir?

- taxıl
- √ bunların hamısı
- pambıq
- tütün
- çay

456. Heyvandarlığın intensiv inkişafı üçün nəyə nail olunmalıdır?

- Yalnız cins tərkib yaxşılaşmalıdır
- √ Bunların hamısına nail olunmalıdır
- Yalnız maddi-texniki baza möhkəmlənməlidir
- Yalnız yemçilik inkişaf etdirilməlidir
- İstehsalın və əməyin təşkili yaxşılaşmalıdır

457. ASK-da istehsalın intensiv inkişafı nəyə əsaslanır?

- istehsal xərcinin azalmasına
- kadr hazırlığına
- əmək sərfinin aşağı salınmasına
- √ əmək və vəsaitin vahid məqsədə cəmləşməsi
- əmək haqqının artırılmasına

458. Aqrar sferada intensivləşmənin əsas istiqamətini nə təşkil edir?

- bunların heç biri
- √ bunların hamısı
- elmi əsaslarla idarə etmə
- torpaqların meliorasiyası
- aqrar sahənin sənayeləşməsi

459. Aqrar sferada intensiv inkişaf nə deməkdir?

- istehsalın yenidən qurulması
- √ istehsalın keyfiyyətə təkmilləşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın yerləşdirilməsi
- istehsalın kooperasiyalaşması

460. Ərazi məşğulluq proqramının I bölməsinə bunlardan hansı aid edilir?

- √ iqtisadi və sosial demoqrafik inkişafın əsas istiqaməti
- əmək bazarının hesablanması
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- məşğulluq və işsizliyin tənzimlənməsində əmək bazarının rolu

461. Vakansiya nədir?

- √ işə götürənlərin boş olan və iş qüvvəsi tələb edən iş yeri
- bunların heç biri
- bunların hamısı
- sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyac
- əmək qabiliyyətli şəxslərin müstəqil surətdə özünü işlə təmin edilməsi

462. Əmək bazarının əsas tərkib hissəsi nədir?

- √ infrastrukturdur

- kəndli (fermer) təsərrüfatlarıdır
- kooperativlərdir
- bunların hamısıdır
- bazardır

463. Aqrar sferada istehsal-texnoloji səmərəlilik konkret məhsul istehsalında nəyi əks etdirir?

- √ məhsuldar qüvvələrdən istifadəni
- məhsul istehsalını
- xidmətlərdən istifadəni
- lizinq xidmətindən istifadəni
- istehsal prosesini

464. Aqrar sferada xalis məhsulun azalmasına nə səbəb ola bilər?

- √ maddi-texniki bazanın zəif olması
- emal müəssisələrinin səmərəli fəaliyyəti
- istehsalın ekstensiv inkişafa söykənməsi
- resurslardan səmərəli istifadə
- maddi-texniki bazanın güclənməsi

465. Aqrar sferada xalis məhsul nədir?

- √ amortizasiya ayırmaları və xammal dəyəri çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- xammal və materialların dəyəri
- sənaye mənşəli məhsulların dəyəri
- emalın dəyəri çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- zəruri məhsulun cəmi

466. Aqrar sferada son məhsulu nə təşkil edir?

- √ ərzaq məhsulları və istehlak şeylərinin dəyəri
- yalnız istehlak mallarının dəyəri
- bitkiçilik məhsullarının dəyəri
- heyvandarlıq məhsullarının dəyəri
- ərzaq məhsullarının dəyəri

467. Aqrar sferanın fəaliyyətinə qiymət verərkən nə əsas götürülməlidir?

- √ ümumi məhsuldan aralıq məhsul çıxıldıqdan sonra qalan hissə
- aralıq məhsulun dəyəri
- emala gedən məhsulların dəyəri
- satılan məhsulun dəyəri
- ümumi məhsulun dəyəri

468. Aqrar sferada aralıq məhsul nədir?

- √ ümumi məhsulun bir hissəsi
- əmək məhsuldarlığı
- məhsulların maya dəyəri
- əmək haqqının səviyyəsi
- istehsal olunan xalis məhsul

469. Aqrar sferada ümumi məhsul nədir?

- √ sahələr üzrə ümumi məhsulun dəyəri
- heyvandarlıq məhsullarının cəmi
- emal müəssisələri məhsullarının dəyəri
- xidmət sahələrindən əldə edilən gəlir
- bitkiçilik məhsullarının dəyəri

470. Aqrar sferada ümumi məhsulun dəyəri müəyyən edilərkən hansı qiymət əsas götürülür?

- √ müqayisəli qiyməti
- pərakəndə qiyməti
- nisbi qiyməti
- tarif qiymətləri
- topdansaş qiyməti

471. Aqrar sferada xalis məhsul istehsalının mənbəyi nədir?

- √ xam məhsul istehsalı
- emal olunan məhsul
- məhsul itkisi
- məhsulun keyfiyyəti
- satılan məhsul

472. Məhsulun keyfiyyəti nə ilə müəyyən olunur?

- √ istehlak norması ilə
- məhsulun istehsal xərcləri ilə
- əmtəlik məhsulun çoxalması ilə
- əmtəlik səviyyəsi ilə
- məhsul istehsalının artımı ilə

473. Aqrar sferada səmərəlilik nədir?

- √ alınan nəticə ilə onu törədən səbəbin nisbəti
- rentabelliliyin dinamikası
- istehsal xərcinin azalması
- fondlarla təminatın yaxşılaşması
- əldə edilən gəlirin çoxalması

474. Aqrar sferada səmərəliliyi əks etdirən ümumiləşdirilmiş göstərici nədir?

- √ əmək məhsuldarlığı
- istehsal xərci
- mexanikləşmə
- məhsuldarlıq
- əmək haqqı

475. Aqrar sferada texnoloji səmərəliliyi xarakterizə edən göstəricilər hansıdır?

- √ bitkilərin məhsuldarlığı
- məhsul vahidində əmək sərfinin artması
- torpaqların eroziyası
- torpaqların meliorasiyası
- maya dəyərinin yüksəlməsi

476. Aqrar sferada sosial səmərəliliyin kriteriyası hansı formada özünü göstərir?

- √ işçilərin normativ həyat səviyyəsi ilə
- istehlak fondunun həcmi ilə
- 1 nəfərin cari tələbatı ilə
- 1 nəfərə düşən pullu xidmətlə
- əmək haqqının səviyyəsi ilə

477. Aqrar sferada səmərəliliyin hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- √ texnoloji, istehsal-iqtisadi, sosial

- yalnız istehsal-iqtisadi
- yalnız texnoloji
- yalnız təşkilati
- yalnız sosial

478. Aqrar sferada səmərəliliyin yüksəldilməsi üçün kim maraqlıdır?

- √ bütövlükdə cəmiyyət
- səhmdar cəmiyyətləri
- dövlət təsərrüfatları
- özəl qurumlar
- kənd təsərrüfatı müəssisələri

479. Aqrar sferada istehsal-iqtisadi səmərəlilik nəyin əsasında müəyyənləşir?

- √ əldə edilən nəticə ilə
- vəsait sərfi müqabilində
- əldə edilən ümumi məhsulla
- əldə edilən ümumi gəlirlə
- əmək sərfi müqabilində

480. Aqrar sferada istehsal-texnoloji səmərəlilik nəyi özündə əks etdirir?

- √ resurslardan istifadəni
- məsrəflərdən istifadəni
- xidmətlərdən istifadəni
- əmək haqqından istifadəni
- əmək ehtiyatlarından istifadəni

481. Aqrar sferada son məhsul nələr daxildir?

- məsrəflərin artma ehtimalı
- heyvandarlıqdan alınan məhsullar
- əkinçilikdən alınan məhsullar
- √ emaldan alınan ərzaq məhsulları
- əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi

482. Aralıq məhsul kimi istifadə olunan qüvvəli yem nəyin son məhsuludur?

- √ qarışıq yem zavodunun
- balıqçılıq təsərrüfatının
- kənd təsərrüfatının
- meşə təsərrüfatının
- emal müəssisələrinin

483. Aqrar sferada yağ istehsalında aralıq məhsul hansıdır?

- √ kənd təsərrüfatından alınan yem və dən
- çay tikanın tullantısı
- heyvanlara verilən qaba yem
- tərəvəzdən alınan tullantı
- inəklərə verilən şirəli yem

484. Aqrar sferada dövriyyə vəsaitindən istifadənin iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəricisi nədir?

- vəsaitin həcmidir
- vəsaitin artım dinamikasıdır
- vəsaitin normalaşdırılmasıdır
- vəsaitin strukturudur
- √ vəsaitin dövriyyə müddətidir

485. Aqrar sferada iqtisadi səmərəliliyi əks etdirən ümumiləşdirilmiş göstərici nədir?

- məhsuldarlıq
- mexanikləşmə
- istehsal xərci
- əmək haqqı
- √ əmək məhsuldarlığı

486. Aqrar sferada istehsal-texnoloji səmərəlilik nədən istifadənin səmərəliliyini əks etdirir?

- torpaq fondundan
- əmək sərfindən
- əmək haqqından
- əmək ehtiyatından
- √ istehsal resursundan

487. Aqrar sferada aralıq məhsul nəyi əks etdirir?

- √ ümumi məhsulun istehlaka sərf olunan hissəsini
- ümumi məhsulun emal olunan hissəsini
- ümumi məhsulun tədarük olunan hissəsini
- ümumi məhsulun zay olan hissəsini
- ümumi məhsulun satılan hissəsini

488. Aqrar sferada səmərəliliyin hansı forması müəyyən edilir?

- √ sosial, istehsal-iqtisadi, texniki-texnoloji
- yalnız sosial
- yalnız texniki-texnoloji
- yalnız istehsal-iqtisadi
- yalnız təşkilati

489. Bazar münasibətlərinin formalaşdığı şəraitdə aqrar sferada məhsul istehsalının artımı ilə yanaşı nəyin yüksəldilməsi başlıca vəzifə kimi qarşıda durur?

- √ iqtisadi səmərəliliyin
- əmək sərfinin
- maya dəyərinin
- keyfiyyətin
- məhsuldarlığın

490. Aqrar sferada əmtəlik məhsul nəyə deyilir?

- √ satılan məhsula
- istehsal olunan məhsula
- saxlanılan məhsula
- emal olunan məhsula
- tədarük olunan məhsula

491. Aqrar sferada istehsalın iqtisadi səmərəliliyi hansı göstərici ilə ölçülür?

- √ bunların hamısı
- mənfəət
- ümumi gəlir
- ümumi məhsul
- maya dəyəri

492. Aqrar sahədə sosial səmərəliliyi xarakterizə edən göstəricilər hansıdır?

- √ bunların hamısı
- 1 nəfərə düşən pullu xidmət
- əhalinin təkrar istehsal göstəricisi
- əmək haqqının səviyyəsi
- ümumi real gəlirin səviyyəsi

493. Aqrar sferada istehsalın iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilər hansıdır?

- √ bunların hamısı
- istehsalın rentabelliği
- yararlı sahəyə görə ümumi gəlir, mənfəət
- 100 manat istehsal xərcinə düşən ümumi gəlir
- müəssisənin maliyyə möhkəmliyi

494. Aqrar sferada səmərəliliyə hansı baxımdan qiymət verilir?

- müəssisə marağı baxımından
- şəxsi mənafe baxımından
- √ bunların hamısı
- kollektivin mənafe baxımından
- iqtisadiyyat baxımından

495. Aqrar sferada itkilərin qarşısını necə almaq olar?

- √ bunların hamısı
- material xərclərini azaltmaq
- əmək sərfinə nəzarət
- keyfiyyətin yüksəldilməsi
- vəsait sərfinin aşağı salınması

496. Aqrar sferada xalis məhsulun azalmasına hansı amil təsir edir?

- √ bunların hamısı
- məhsulların toplanması zamanı
- məhsulların emalı zamanı
- məhsulların saxlanması zamanı
- məhsulların daşınması zamanı

497. Aqrar sferada xalis məhsulun yaradılmasının yeganə mənbəyi hansı sahədir?

- √ kənd təsərrüfatı
- donuzçuluq təsərrüfatı
- nəqliyyat təsərrüfatı
- meşə təsərrüfatı
- balıqçılıq təsərrüfatı

498. Aqrar sferada son məhsulun dəyərində nələr daxildir?

- √ bunların hamısı
- xidmətin və əsas fondların dəyəri
- emaldan alınan xalis məhsul
- mübadilə sahələrinin xalis məhsulu
- kənd təsərrüfatında yaradılan xalis məhsul

499. Aqrar sferada alınan yem və dən nəyin son məhsulu hesab olunur?

- heyvandarlığın
- yemçiliyin
- üzümçülüğün
- xidmət sahələrinin

√ bitkiçiliyin

500. Aqrar sferada idarəetmə subyektinə kimlər daxildir?

√ bütün rəhbər işçilər

- fərdi sahibkarlar
- bunların heç biri
- ev təsərrüfatı
- ailə təsərrüfatı